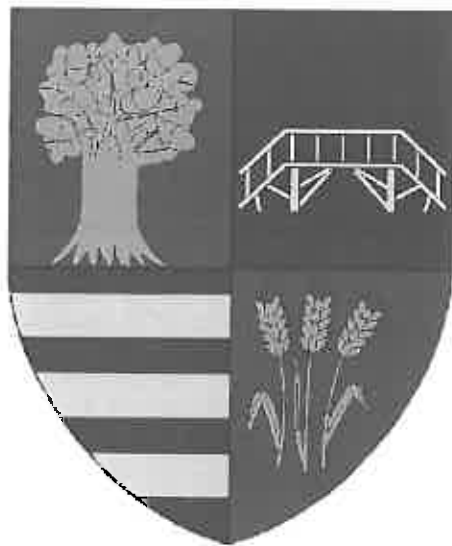

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Vásárosnamény Város Önkormányzata

2013 – 2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK.....	7
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
Védelembe vett kiskorúak száma	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	64
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	66
1. A HEP IT részletei.....	67
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	67
A beavatkozások megvalósítói	69
Jövőképünk.....	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	70
3. Megvalósítás	76
A megvalósítás előkészítése	76
A megvalósítás folyamata.....	76
Monitoring és visszacsatolás.....	77
Nyilvánosság	77
Érvényesülés, módosítás.....	78
4. Elfogadás módja és dátuma	79
HEP előkészítési jegyzék	80

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vásárosnamény Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Vásárosnaményt a „Bereg kapuja”-ként is nevezik. Magyarország észak-keleti részén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Tisza, a Szamos és a Kraszna folyók találkozásánál fekszik. Nyíregyházától a 41 számú főúton közelíthető meg, de az 50 km-es távolság vasúton is megtehető. A sínpár állapota miatt azonban ez ma már nem olyan vonzó, hiszen csaknem két óráig tart az út a megyeszékhelyre, illetve vissza.

A mai város négy kisebb önálló településrészből (Vásárosnamény, Vitka, Gergelyi és Ugornya), valamint két tanyából szerveződött, ezek közül Gergelyit és Ugornyát 1939-ben egyesítették Gergelyiugornya néven.

Vásárosnamény 1969-ben egyesült Vitkával (a Károlyi és Petőfi tanyákkal) és Gergelyiugornyával, 1970-től nagyközség, 1979-ben városi rangot kapott.

Az életminőséget jelentős mértékben befolyásolja a település elhelyezkedése. Elsősorban az, hogy „tranzitvárosként” igen komoly az átmenő forgalom minden irányba. A vasúti pályaszakasz állapota miatt a személy- és teherforgalom egyaránt visszaesett az elmúlt évtizedekben, s jelentős pályarekonstrukciós munkálatok nélkül nem is várható lényeges javulás. Az autóbuzos tömegközlekedés szerepe jelentős, de ezen kívül a közúti teherforgalom és a személyautók nagy száma a meghatározó.

Vásárosnamény és Nyíregyháza között a 41-es főúton szinte nincs olyan napszak, amikor ne lenne komoly forgalom. Ez a helyzet a főút folytatásában Beregsurány felé is.

A termelő üzemek leállása miatti légszennyezés egyre kevesebb terhelést okoz, de a közlekedés eredetű igen jelentős. Ezen kívül még a zaj- és fényszennyezést is fokozza.

A város földrajzi tagoltsága miatt a közigazgatási határon belül is komoly a napszakos ingázás. Iskola- és munkakezdekor a központba, délután pedig a hazafelé tartó forgalom jelentős.

A vidék lakóinak az életét jelentősen befolyásoló tényező a víz. A folyók okozta árvizek és a belvizes elöntések. A mezőgazdasági művelés alatt álló területek nagysága még mindig jelentős, bár sok helyen célszerű lenne az adottságoknak jobban megfelelő művelési ág váltás. Ezt szorgalmazza a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése is. Az árvízi biztonság növelését ma már nem a töltéskoronák magasításában, hanem a folyók természeteshez közeli lefolyásának a megteremtésében látják. Ehhez pedig a korábbi intenzív mezőgazdasági gyakorlatot fel kell cserélni a környezethez közelebb álló extenzív termelésre. Ehhez viszont pénz és tudatformálás is szükséges. A tervezett árapasztó tározó rendszerek kialakításával egyszerre keresnek megoldást az árvízi biztonságra és a vízhiány pótlására.

A település iparilag fejletlen, még kevés a szennyezett, túlhasznált terület. A város – de főleg a kistérség – mezőgazdasági jellegű, természet közeli állapotban megmaradt vidéknek minősül. Ez a tény igen sok

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

hátránnyal, ugyanakkor előnnyel is jár, de a jövőbeli fejlesztési koncepciókat – mint alapadottság – mindenképpen alapvetően meghatározza.

Forrás: Google Map (2013.06.12.)

A rendszerváltás óta fokozatosan zárnak be a még talpon maradt üzemek, s olyan ütemben nem épülnek újak, amelyek vonzóvá tennék, egyúttal a létbiztonság érzetét keltenék a fiatalok körében. Folyamatos a lakosságszám csökkenése, melynek okai az élveszületések számában és az elvándorlásban keresendők.

Lakónépesség	
	lakónépesség
2006 (fő)	9150 fő
2007 (fő)	8964 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-2,5 %
2008 (fő)	8917 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-0,5 %
2009 (fő)	8813 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-1,2 %
2010 (fő)	8707 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-1,2 %
2011 (fő)	8670 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-0,4 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Természetes vizekben való gazdagsága miatt Vásárosnamény „üdülőváros” is. Az idegenforgalom legfőbb iránya a Tisza-parton – elsősorban az árvédelmi töltésen belül – elhelyezkedő üdülőövezet, illetve a töltés által védett oldalon található „Atlantika-Vízividámpark” (strand-fürdő). A belvárosi részen megépített Szilva Termál és Wellness Fürdő pedig a szezonális vízi élmények lehetőségét nyújtja. Az ideérkezőknek a fürdőzésen kívül fontos célponttá vált a város, a Beregi és a Szatmári Kistérség területe, települései és egyre inkább előtérbe kerülnek a határon túlra szervezett túralehetőségek. Élénkül a kerékpáros-, a lovas-, és a vadászturizmus. Így a turizmus a város – és a kistérség – fejlesztési irányait jelentősen meghatározó tényezőjévé vált. Fontos lenne az elvándorlás megállítása miatt a lakosság megélhetését biztosító termelő üzemek idevonzása, munkahelyek teremtése.

A város kiemelkedő látványossága a tájegység páratlan régészeti, néprajzi értékeit és történetét bemutató Beregi Múzeum. A turisták által is elismert gyűjteményének 2007-től a felújított Tomcsányi-kastély ad otthont. Az Eötvös kúriában az Iskolatörténeti kiállítás az oktatás történetébe enged betekintést. A belváros jellegzetes épülete a műemlék református templom, mely a középkori templom maradványaira épült.

A városnéző látogatónak a szatmár-beregi táj ételkülönlegességeit is érdemes megismernie, amire a város éttermei kellemes helyszínt biztosítanak. A nap végén a megfáradt utazó igényeinek megfelelő szálláshelyek várják a vendégeket, hiszen a város vendégfogadási kapacitása megyei viszonylatban kiemelkedő: háromcsillagos szállodák, panziók, kempingek, falusi - ős magánzállások, sőt Tisza-parti faházak is várják az ideérkezőket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Vásárosnamény Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

- 15/2000. (VI. 12.) számú önkormányzati rendelete felsőfokú oktatásban tanulmányokat folytató fiatalok anyagi támogatásáról,
- 22/2000. (XI. 13.) számú önkormányzati gázberuházás költségeinek viseléséhez nyújtható helyi támogatásról,
- 26/1999. (X. 12.) számú önkormányzati rendelete a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról,
- 14/2004. (IV. 06.) számú önkormányzati rendelete a lakáscélú helyi támogatásokról,
- 14/1999. (V. 27.) számú önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól,
- 12/2007. (V. 23.) számú önkormányzati rendelete a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatás szabályairól,

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

- 16/2006. (VII. 06.) számú önkormányzati rendelete a gyermekek rendkívüli gyermekvédelmi támogatásáról,
 - 21/2011. (VII. 29.) számú önkormányzati rendelete az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló önkormányzati rendelet megalkotására,
 - 20/2011. (VII.08.) számú önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről,
 - 28/2012. (X.19.) számú önkormányzati rendelete a helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről
- szóló önkormányzati rendeletei tartalmazzák a célcsoportokhoz kapcsolódóan szabályozást.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A települési dokumentumok közül a következők foglalkoznak vagy érintik a HEP problémaköreit:

- Vásárosnamény Város Önkormányzatának Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója és Cselekvési Terve,
- Vásárosnamény Város Önkormányzatának 2011-2016. évekre vonatkozó Környezetvédelmi Programja,
- Vásárosnamény Város Településrendezési Terve,
- Vásárosnamény Város Antiszegregációs Terve,
- és az aktuális Költségvetési Terv.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Vásárosnamény járási és kistérségi központ is. A Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás (BEREGTÖT) székhelyeként 27 település problémáival is kell azonosulnia. A célcsoportok gondja szinte minden önkormányzatnál hasonlóak. Társulási szinten működik az orvosi ügyelet és a gyermekjóléti szolgálat. Mikrotársulás keretében történik az óvoda működtetése.

A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Társulási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Programja mind a 27 település esélyegyenlőségi törekvéseit tartalmazza.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer -, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem voltak elérhetőek, illetve a 2011. évi népszámlálás adatainak a teljes körű feldolgozása sem történt meg, így több adatot a 2001. évi alapján lehetett csak elérni. Az első felülvizsgálat alkalmával javítani szükséges ezeket.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Az etnikai hovatartozást is tartalmazó kérdések kitöltésénél az adathiány egyik oka, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában nem áll módjában az önkormányzatnak adatokat gyűjteni és tárolni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Az elavult tudás, a nem megfelelő munkatapasztalat éppen így gát lehet az elhelyezkedésben.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Településünkre is jellemző az országos tendencia, hogy a korábban foglalkoztatottak tömegesen vonultak ki a munkaerőpiacról, ami a veszteséges ágazatok felszámolásának, a keleti piac összeomlásának, a termelés visszaesésének szükségszerű következménye volt. A munkanélküliség a 90-es években tartóssá vált.

2011-ben a regisztrált álláskeresők átlagos létszáma városunkban 934 fő volt. Számukat csökkentette a közfoglalkoztatás lehetősége. A nyilvántartott álláskeresők között 2011-ben éves átlagban 324 fő volt az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők száma, azaz 34,7%. Az álláskeresők között 409 nő és 524 férfi volt a nemenkénti bontásban az átlagos megoszlás.

A gazdasági gondok, nehézségek, a munkanélküliség következményeként a családok elszegényedése, az életszínvonal csökkenése folyamatos tendenciájú.

Városunkban a vállalkozások elterjedtsége, lakossághoz mért száma megyei viszonylatban átlagosnak nevezhető. 2010-ben a KSH nyilvántartása szerint a regisztrált vállalkozások száma 1659 volt. Ebből 839 a mezőgazdaságban, 130 az iparban, építőiparban, és 690 a szolgáltatások területén működött. (Ez a szám magában foglalja az egyéni, valamint a társas vállalkozásokat egyaránt.)

Városunkban csökkent - a foglalkoztatás szempontjából meghatározó – cégek száma, illetve az alkalmazottak létszáma. A mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma sem jelentős. A többnyire családi gazdaságok munkaerő igényét a közeli hozzátartozók ki tudják elégíteni. Csak a szezonális munkák idején van lehetősége a munkanélkülieknek hosszabb-rövidebb időre elhelyezkedni.

Sajnos jelenleg még városunk, térségünk, de még a megye sem tartozik a külföldi befektetők szemében az érdeklődésre kiemelten számot tartó térségek közé, ezért fontos feladat a tőkeimport ösztönzése a térségbe.

A munkájukat elvesztett, vagy eddig még foglalkoztatásban nem részesült emberek közül kerül ki az ún. mélyszegénységben élők többsége. A hátrányos helyzetűek aránya legmagasabb a roma etnikum körében. Sajnos, a szülők életkörülményei a gyermekek életminőségére is komoly hatással vannak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma:

	15-64 év közötti lakónépesség	nyilvántartott álláskeresők száma
--	-------------------------------	-----------------------------------

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	(fő)								
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2007	3281	2538	5819	409	12,4	550	21,6	959	16,4
2008	3296	3184	6480	440	13,3	517	16,2	957	14,8
2009	3865	2570	6435	401	10,4	505	19,6	906	14,1
2010	3212	3204	6416	419	13,0	531	16,6	950	14,8
2011	3186	3159	6345	367	11,5	445	14,1	812	12,8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint:

		2007	2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	873	957	906	950	812
20 éves és fiatalabb	fő	32	52	54	47	41
	%	3,7	5,4	6,0	4,9	5,0
21-25 év	fő	169	172	153	163	122
	%	19,4	18,0	16,9	17,2	15,0
26-30 év	fő	112	123	126	137	118
	%	12,8	12,9	13,9	14,4	14,5
31-35 év	fő	121	133	112	111	84
	%	13,9	13,9	12,4	11,7	10,3
36-40 év	fő	117	130	108	112	106
	%	13,4	13,6	11,9	11,8	13,1
41-45 év	fő	110	115	103	111	91
	%	12,6	12,0	11,4	11,7	11,2
46-50 év	fő	102	126	120	130	110
	%	11,9	13,2	13,2	13,7	13,5
51-55 év	fő	72	70	95	104	94
	%	8,3	7,3	10,5	10,9	11,6
56-60 év	fő	35	35	35	33	46
	%	4,0	3,7	3,9	3,5	5,7
61 év felett	fő	3	2	0	2	0
	%	0,3	0,2	0	0,2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

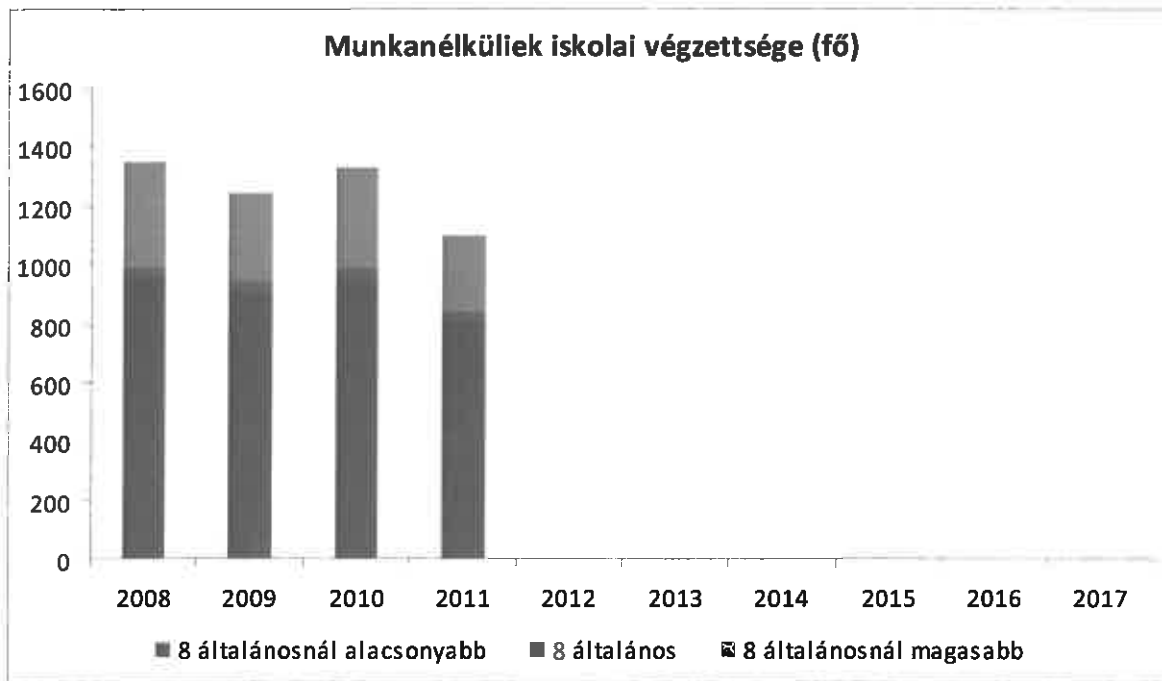
A nyilvántartott álláskeresők között a 25-50 év közöttiek aránya a legmagasabb. Ez több szempontból is hátrányos: a fiataloknak nincs lehetőségük munkatapasztalat megszerzésére, és családot sem tudnak felelősséggel alapítani. Az idősebb korosztály pedig, ha elveszíti az állását, nehezebben talál újra munkát, és lelkiileg is megterheli őket.

b) alacsony iskolai végzettségük foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség:

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	7340	3894	3446	6476	3324	3152	864	11,8	570	14,6	294	8,5
2011	7543	3957	3586	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Városunkban viszonylag magas a munkanélküliek körében az alacsonyan iskolázottak aránya, különösen a nők körében. Többségükre jellemző a korai gyermekvállalás, így előfordul, hogy valaki valódi munkatapasztalatot majd csak a gyermekek szülése után a közfoglalkoztatás keretében szerezhethet.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	na	na	na	na
2009	na	na	na	na
2010	256	na	na	na
2011	465	na	na	na
2012	431	na	na	na

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatás jelentős szerepet játszik az erős munkanélküliséggel sújtott beregi térségben is. Sokak számára ez az egyetlen lehetőség a munkához jutásra. Sajnos, ez nem oldja meg a tervezhetőség problémáját! Néhány hónapig tartó közmunkára nem lehet teljes életet alapozni. Önkormányzatunk részt vesz a Startmunka programban, s minden lehetőségre pályázatot nyújtunk be annak érdekében, hogy minél több ember részére tudjunk munkát biztosítani.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis-kereskedelmi üzletek száma	vendég-látóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparüzési adó (ft)	befizetett iparüzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	na	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A fenti táblázatból látszik, hogy az önkormányzat nem rendelkezik olyan adatbázissal a területet érintően, amiből értékelhető következtetéseket lehetne levonni. A foglalkoztatók a munkaügyi központon keresztül elégíthetik ki az igényeiket, s a munkavállalók is ott juthatnak információkhoz.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	0	0	0	0	0	0	0
Megyeszékhely	50 perc	13	1 óra 15 perc	18	1 óra 50 perc	na.	9 óra 54 perc
Főváros	2 óra 46 perc	2	6 óra 30 perc	31	5 óra 20 perc	na.	34 óra 55 perc

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Az autóbusszal történő közlekedés lehetőséget teremt a megyeszékhelyre való eljutásban, de távolabbi ingázást nem tesz lehetővé. A vonat a pálya korszerűtlensége miatt olyan lassan közlekedik, hogy valójában nem jelent alternatívát az esetleg szóba jöhető álláslehetőségek eléréséhez. Ha pedig a munkáltató nem fizet útiköltség hozzájárulást, még kevesebb az esély egy-egy állás elnyerésére.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Korábban működött az EQUAL – második esély program településünkön, de befejeződése után valós társadalmi hatása nem volt érzékelhető.

Nagyon sokan próbálják meg úgy elkerülni a munkanélküliséget, hogy amíg csak lehet iskolába járnak, szakmákat szereznek, de ezáltal sem kapnak a legtöbbször igazi esélyt a közelben történő, hatékony munkavégzésre.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Nincsenek megbízható, naprakész nyilvántartások és információk ebben a kérdéskörben.

VÁSÁROSNAMENY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Nincs nyilvántartás, de a lehetőségekhez mérten közfoglalkoztatottakkal igyekszik az önkormányzat a feladatokat ellátni, s ebben mindenkinek egyenlő esélyű hozzáférést biztosít.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs róla tapasztalat és nyilvántartás. Nem érkezett hivatalos panasz az önkormányzathoz az elmúlt években.

Általános tapasztalat, amelyet számszerű adatokkal nem minden esetben tudunk alátámasztani, hogy foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény előírásait a Képviselő-testület a helyi rendeleteiben alkalmazza.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást (RÁT) felváltotta a bérpótló juttatás (BPJ), amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a BPJ-re való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a RÁT-ot csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több lehetősége van: Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély az öregségi nyugdíjminimum 90%-nak megfelelő ellátási forma, a BPJ csak 80%-nak. Javasolt a bevezetése, mert bár ezzel a mentálisan leépült (amennyiben ez megfelelően igazolható) embereket zárja ki a közmunkaprogram lehetőségéből a rendelet, de meghagyja a jövedelmüket. Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, a Prevenció Kózponttal kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Az önkormányzat rendeletében a támogatási jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókönyvezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse.

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2007. 1. negyedév	898	54	6,0
2007. 2. negyedév	829	34	4,1
2007. 3. negyedév	901	49	5,4
2007. 4. negyedév	875	67	7,7
2007. átlag	876	51	5,8
2008. 1. negyedév	984	74	7,5
2008. 2. negyedév	908	29	3,2
2008. 3. negyedév	859	63	7,3
2008. 4. negyedév	912	43	4,7
2008. átlag	916	52	5,7
2009. 1. negyedév	1028	48	4,7
2009. 2. negyedév	830	30	3,6
2009. 3. negyedév	871	89	10,2
2009. 4. negyedév	844	103	12,2
2009. átlag	893	67	7,5
2010. 1. negyedév	935	90	9,6
2010. 2. negyedév	821	30	3,7
2010. 3. negyedév	832	66	7,9
2010. 4. negyedév	879	106	12,1
2010. átlag	867	73	8,4
2011. 1. negyedév	1100	83	7,6
2011. 2. negyedév	918	48	5,2
2011. 3. negyedév	810	48	5,9
2011. 4. negyedév	738	5	0,7
2011. átlag	891	46	5,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	%	fő	%
2007	959	37,4	359	37,4
2008	957	31,0	297	31,0
2009	906	48,7	441	48,7
2010	950	38,1	362	38,1
2011	812	73,2	594	73,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2007	344	5,9	na	na	na	na

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2008	394	6,1	na	na	na	na
2009	274	4,3	na	na	na	na
2010	304	4,7	na	na	na	na
2011	250	3,9	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2007	3316	na	na	na	na	na	na	na
2008	3319	na	70	na	na	na	na	na
2009	3332	na	68	na	na	na	na	na
2010	3335	na	68	na	na	na	na	na
2011	3337	na	70	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Önkormányzatunk 2012-ben 36 db bérlakással rendelkezett, melyből 10 db elégtelen lakhatási körülményeket biztosító ingatlan.

b) szociális lakhatás

A szociális bérlakások száma 2012-ben 32 db volt, mindegyik megfelelő komfortfokozatú. Komfortnélküli, szükséglakások nincsenek, ez annak köszönhető, hogy e lakások fokozatosan kerültek kivonásra a lakásgazdálkodásból.

Az önkormányzati lakáshoz jutás részben pályázati formában történik. Vásárosnamény Város Önkormányzata képviselő-testületének 20/2011. (VII.08.) számú önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szabályozza a bérbeadást. A vagyongazdálkodó ügyintéző készíti elő a Pénzügyi Bizottság részére a pályázati kiírásokat, utána pedig a döntések legobjektívebb elbírálását.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat területén lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nem található.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön az elégtelen lakhatási körülményekről nincs hivatalos nyilvántartás, de tudomásunk van olyan családokról, akiknek a lakhatási körülményeik nem megfelelőek, sokan élnek egy közös ingatlanon, de

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

nem tudunk szociális bérlakást nyújtani számukra. Néhány családnál még a napi minimális higiénia biztosítása sem mindig megoldott.

A hajléktalanság problémája sok szempontból - jogi, munkaerő-piaci, lakásügyi, pszichiátriai - értelmezhető. A hajléktalanok közül sokaknak még alkalmazkodási, összeférhetlenségi problémáik is vannak, és nem utolsósorban valamilyen szenvedélybetegségük is vélelmezhető. A hajléktalan szálló és télen a melegedő kihasználtsága évek óta 100% -os.

e) lakhatást segítő támogatások

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2007	305	0
2008	269	0
2009	260	0
2010	258	0
2011	368	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat.

f) eladósodottság

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. A hátralékkal rendelkező családok esetében a Prevenációs Központ nyújt segítséget a hátralék rendezéséhez. Tapasztalat hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben nem jellemző a lakás, kivétel a Károlyi-tanya, ahol még lakott ingatlanok találhatóak.

A település egész területén egyforma a közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés. A Vécsey utca nem rendelkezik egyedül szennyvízcsatorna-hálózattal, ennek a kiépítése évek óta tervezett, csak a megfelelő forrás hiánya hátráltatja a beruházás megvalósítását. A gergelyugornyai városrészt kivéve a vasúti közlekedés is elérhető mindenki számára, noha elég hosszú a menetidő a távolsághoz képest. Az autóbusszos tömegközlekedés mindenki számára hozzáférhető. Az internethez való hozzáférés is megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	2	
Telepi lakások száma a településen:	2008	na
	2009	na
	2010	na
	2011	na
	2012	na
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva	1.	2,9%
	2.	3,6%
A telep/ek megközelíthetősége:	jó	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - személtelep, feldolgozó üzem stb.)	0	
Forrás: helyi adatgyűjtés, KSH 2011-es népszámlálási adatok alapján		

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008	na	na	na
	2009	na	na	na
	2010	na	na	na
	2011	na	na	na
	2012	na	na	na
	0-6-éves	na	na	na
7-14 éves	na	na	na	na
15-30 éves	na	na	na	na
31-45 éves	na	na	na	na
46-64 éves	na	na	na	na
65 < éves	na	na	na	na
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott	na	na	na	na
munkanélküli	na	na	na	na
Inaktív	na	na	na	na
eltartott	na	na	na	na
segélyezettek száma	na	na	na	na
hátrányos helyzetű gyermekek száma	na	na	na	na
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	na	na	na	na
Forrás: Önkormányzati adatok				

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Pontosabb adatokkal majd a 2011. évi népszámlálás adatainak feldolgozása után lesz lehetőségünk dolgozni, ezt a HEP felülvizsgálatakor majd meg is kell tenni.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Vásárosnamény szegregátumok lehatárolása

Mutató megnevezése	Vásárosnamény összesen	Szegregátum 1. (Eötvös u. - Kraszna folyó - településhatár - Széchenyi út - Váci M. út - Sport u. - Heltai G.u. - Kraszna u.)	Szegregátum 2. (Gulácsi út - Juhász Gy. út - Darvas út - Juhász Gy. út - Iskola út - Kriza J. út - Viola út - Juhász Gy. út - településhatár)
Lakónépesség száma	9 075	631	151
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	26,0	73,9	55,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,8	75,5	73,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,2	62,4	50,5

Forrás: 2001. évi népszámlálás

„Szegregátumként az az egybefüggő terület került megjelölésre, ahol a népesség (az intézetekben lakó népesség nélkül) meghaladja az 50 főt és a kijelölt terület egészére a szegregációs mutató 50 %-nál magasabb értéket mutat. A KSH 2001 évi adatai értelmében a KSH 2 szegregátumot határozott meg a város tekintetében.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A fenti, KSH által készített kartogramok jelzik, hogy mely területek tesznek eleget a szegregátum kritériumainak (vagyis ahol a szegregációs mutató 50%, illetve a fölötti értéket vesz fel). A térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40 % feletti, tehát még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét, de erősen leromlott területnek számít.

(Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-39% = türkizkék, 40-49%=fekete, 50-100%=pink)

A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak (szegregátum jellegű területek).

A szegregátumok lehatárolása elsősorban a KSH 2001. évi népszámlálási adatai alapján történik.

Emellett vizsgálatra került a segélyezési adatok megoszlása, az önkormányzati bérlakások magasabb koncentrációja egy adott területen, az alacsony infrastrukturális ellátottsággal (közútvé, pormentes út, járda hiánya) rendelkező területek és a külterületen, nem lakóövezetben elhelyezkedő lakott területek.

A térképről látszik, hogy a szegregátumok a lakóterületbe ágyazott szegregált telepszerű környezetben helyezkednek el. Ez azonban a közelmúltban részben megváltozott. Az ott élők alapvetően helyben maradtak, a 2001. évi árvízi helyreállítást követően azonban ingatlanjaik felújításra, újraépítésre kerültek, így az antiszegregációs terv egyik fontos elemévé a visszacsúszás megakadályozására kell törekedni.

Valamint, hogy a KSH által megadott 2001 évi adatokra támaszkodó szegregátum kijelölés több ponton elavult. A városban klasszikus értelemben vett tömb rehabilitációra nincs, szükség. Klasszikus értelemben vett „Cigánytelepek”, vagy magas bűnözéssel sújtott területi egységek nincsenek.

Vásárosnamény problematikája sokkal inkább a személyi kiábrándultságból, elvándorlásból, valamint az országos átlaghoz képest alacsony jövedelmi viszonyokból táplálkozik. Települési infrastruktúra szempontjából elmondható, hogy általánosságban véve a lakosság tejesen ellátott, vagy folyamatban a kiépítés.”

forrás: Vásárosnamény Város Antiszegregációs Terve

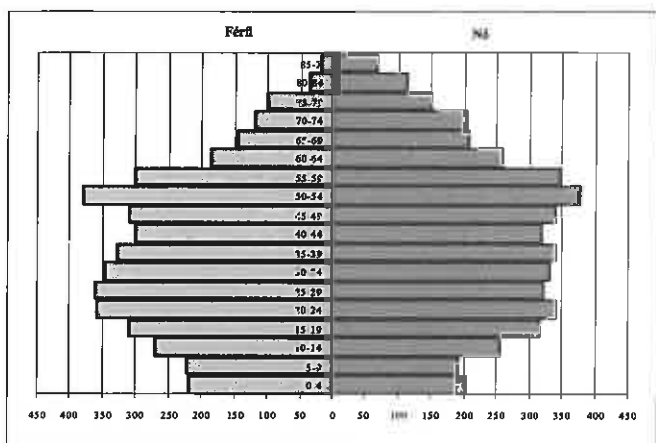
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön öt felnőtt háziiorvosi, két gyermekorvosi és három fogorvosi körzet található. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Vásárosnaményi Fióktelepe az Ady Endre út 5. szám alatt fogadja a járó- és fekvőbetegellátás igénybe vevőit.

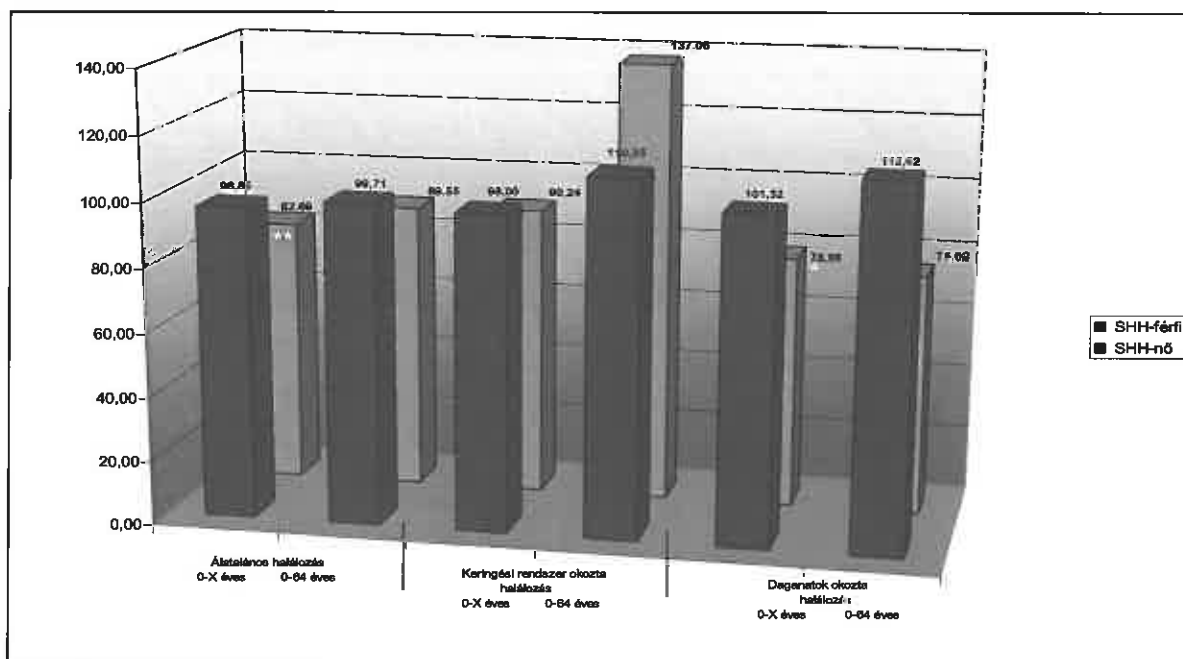
Vásárosnamény népességének korösszetétele 2009. 01.01.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

forrás: Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv 2012. évi beszámolója (NSZSZ)

Az általános halálozás (BNO-10: A00-Z99), a keringési rendszer betegségei (BNO-10: I00-I99), a daganatos betegségek (BNO-10: C00-D48) okozta standardizált halálozások alakulása a 0-X és 0-64 éves korcsoportban férfiak és nők esetében, Vásárosnamény településen (2000-2008)

forrás: Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv 2012. évi beszámolója

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrés az egyetlen módszer, amely a daganatos betegségek korai diagnózisát lehetővé teszi. A szűrés a veszélyeztetett életkorban lévő, tünetmentes személyek időről-időre elvégzett vizsgálatát jelenti egy arra alkalmas módszerrel. A személyes meghíváson és követésen alapuló rákszűrési programok végrehajtása nemzetközi szakmai szervezetek ajánlásainak, irányelveinek figyelembe vételével történik.

Bizonyítottan hatásos szűrővizsgálati eljárások az emlőrák, a méhnyakrák és a vastagbélrák okozta halálozás mérséklésére állnak rendelkezésre.

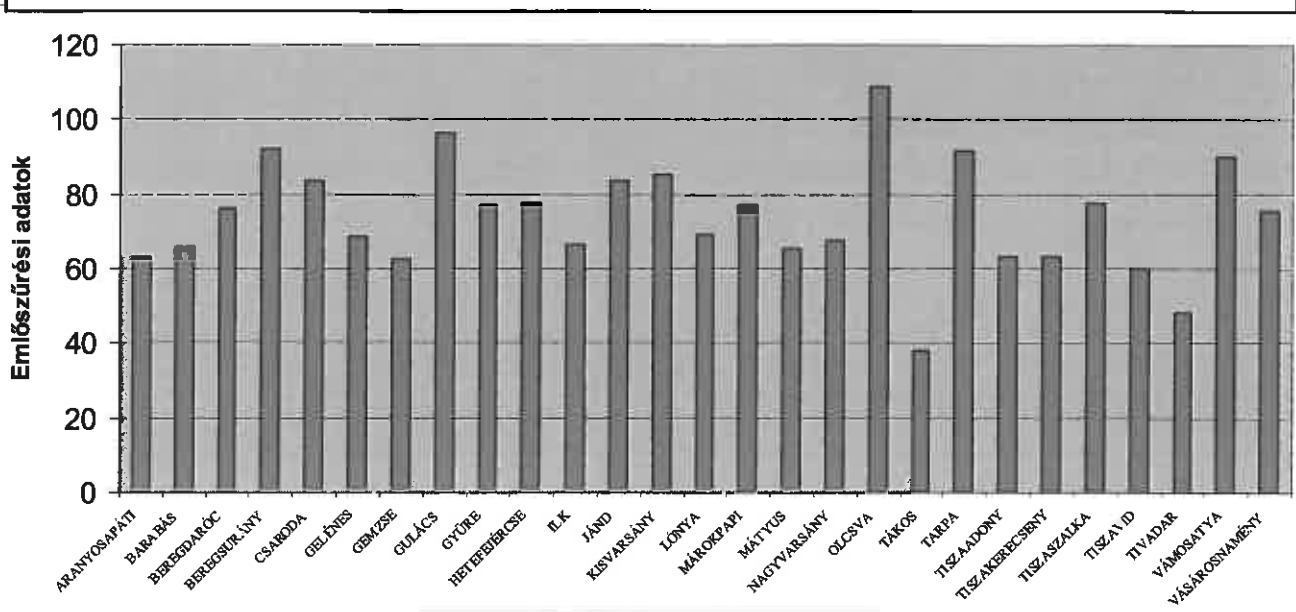
- Emlőszűrés

Magyarországon az emlőrák okozta halálozás nőknél a daganatos megbetegedések között a tüdőrák után a második helyen áll. Évente több, mint 7.000 új megbetegedést regisztrálnak, többségüket előrehaladott klinikai stádiumban

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

ismerik fel, és mintegy 2.400 nő életét követeli az emlőrák. A mellrák miatti halálozások 30%-a megelőzhető, ha a szűrővizsgálaton a behívottak (kockázati csoportba tartozók) legalább 70%-a megjelenik.

Az emlőszűrésen való megjelenési arány településenként való alakulása a Vásárosnaményi Kistérségben a IV. szűrési ciklusban

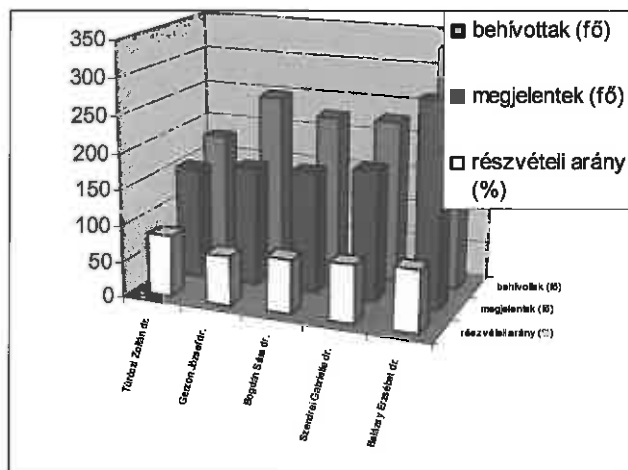
forrás: Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv 2012. évi beszámolója (NSZSZ)

Kistérségünkben az emlőszűréseket a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház 4700 Mátészalka, Kórház u. 2-4. száma alatti Emlődiagnosztikai Központja végzi.

A IV. szűrési ciklus megjelenési adatait az előző ábrában foglaltam össze.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a IV. szűrési ciklusban részvételi aránya 64,15%, mely meghaladja a közel 50%-os (48%) országos átlagot, de a kívánt 70%-os megjelenési aránytól elmarad. Kedvezőbbek viszont a kistérségi (74,11%) és a Vásárosnaményi (75,46%) eredmények.

Az emlőszűrésen való megjelenési arány háziorvosi körzetenkénti alakulása a Vásárosnaményban a IV. szűrési ciklusban

A legtöbb háziorvosi körzetében a szűrés hatékonyságához elvárt 70% fölött volt.

- Méhnyak-szűrés

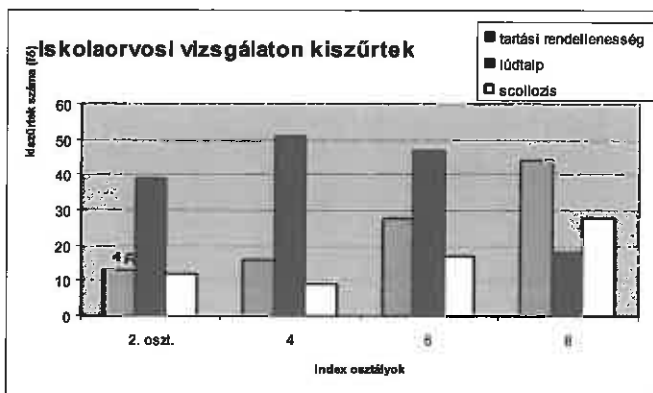
VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A méhnyakrák a nők daganatos halálozásában előkelő helyen áll. Hazánkban a betegség előfordulása, gyakorisága és mortalitása jóval magasabb, mint az európai átlag. Magyarországon évente kb. 500 nő hal meg méhnyak rák miatt. A veszélyeztetettek elsősorban a 30-45 éves nők. A megbetegedés másik csúcsa 60 év körül van. A szervezett lakossági méhnyakrák szűrővizsgálattal (25-65 év közötti nők 3 évenkénti szűrése) a betegség okozta halálozás jelentősen csökkenthető lenne. A halálozás csökkentését jelentő, elvárt 70%-os megjelenési aránnyal szemben a megyében 2011. évben a szűrésre hívott nők mindössze 4,69%-a jelent meg, mely még így is meghaladja az országos szintet (1,5%). A tényleges átszűrtség ennél bizonyosan magasabb, mert a magánorvosoknak a méhnyakszűrő tevékenység tekintetében nincs jelentési kötelezettsége, tehát a magán szektorban szűrt nők nem jelennek meg a szervezett szűrés adatai között. A nők jelentős része viszont e szűrés tekintetében a magánszektor veszi igénybe.

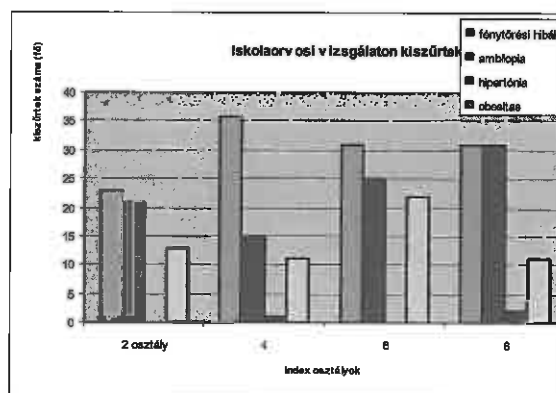
- Az iskoláskorúak megelőző jellegű ellátását az iskola-egészségügyi szolgálatok végzik. Az egészségi állapot vizsgálatokról adatszolgáltatási kötelezettségük meghatározott (index) évfolyamok esetében van.

A 2010/2011. tanévben az iskola-egészségügyi szolgálatok által általános iskolások körében elvégzett szűrővizsgálatok eredményeként talált elváltozások előfordulását próbáltuk grafikusán megjeleníteni az index osztályokban.

1. ábra

2. ábra

forrás: Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv 2012. évi beszámolója

Az elvégzett iskolaorvosi vizsgálatok alapján megállapítható, hogy sok a hanyag tartású, illetve egyéb tartáshibájú gyermek. Ennek legfőbb oka a mozgásszegény életmód, a gyerekek sajnos nagyon sok időt töltenek a tv-, illetve a számítógép előtt.

Serdülőkorban a gyors, hirtelen növekedést az izomzat nem tudja követni, ami miatt hanyag tartás, lapos, vagy túl domború hát, vagy gerincferdülés alakulhat ki, mely során oldalirányú görbületek alakulnak ki a gerincen. Tartáshibák fejlődhetnek ki a gerincet érő egyenetlen terhelés következtében is.

A lúdtalp a láb boltozatos szerkezetének megváltozása, romlik a láb statikája. Kialakulása a járás indulásakor, óvodáskorban az iskoláskor kezdetére vagy a pubertáskori gyors növekedési periódusra tehető.

Mindhárom rendellenesség esetében magas a vizsgálatok során kiszűrtek aránya. Az arányokat az 1. ábra mutatja. A felsőbb osztályokban nő a tartási rendellenességgel illetve scoliózissal kiszűrtek aránya, és csökken a lúdtalp előfordulása.

A köztudatban talán legismertebb fénytörési hiba az úgynevezett rövidlátás. Míg az amblyopia elsősorban kora gyermekkorban előforduló állapot, amit „justa szem”-nek is szoktak nevezni, amiben az egyik szem elveszti az éleslátás funkcióját.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Mindkét elváltozás jelentős számban fordult elő a megvizsgáltak között. A fénytörési hibák aránya csökkent, a tompalátásé nőtt felsőbb évfolyamokban (2. ábra).

Az elhízás az obesitas népbetegség, ez az iskolások esetében érvényes. A megvizsgált osztályok mindegyikében 10% fölötti az elhízott gyermekek aránya.

- A népegészségügyi szakigazgatási szerv folyamatosan monitorozza az életkorhoz kötött kötelező védőoltások teljesítését. Az életkorhoz kötött kötelező folyamatos és kampányoltások tekintetében az átoltottság valamennyi oltásnemben kiváló a kistérség valamennyi településén. A folyamatos oltási rendben végzett oltások esetén 100%, kampány oltások esetén 99,5% volt 2011-ben. Ez a magas átoltottsági arány biztosítja a jelentősebb gyermekkori fertőzések „eltűnését”, mint torokgyík, kanyaró, rózsahimlő, mumpsz, gyermekbénulás, valamint a Haemophilus Influenzae-B okozta megbetegedések.

- 2011. év őszén Vásárosnaményban az óvodások és az általános iskolás tanulók körében intézetünk önkéntes Hepatitis A elleni kampányoltást szervezett, közel 700 gyermek részesült védőoltásban.

A tuberkulózis korai felismerése járványügyi érdek, melynek eszköze a tüdőszűrés. A **kötelező tüdőszűrés** elrendelésére akkor kerül sor, ha 100 000 főre számítva 25 új tbc-s beteget kell az adott terület tüdőgondozójának adott évben regisztrálnia. A 2010. és 2011. évben az egész megye területén el kellett rendelni a tüdőszűrést a 30 éves és ennél idősebb lakosok körében. A tüdőgondozó ellátási területe (39.794 fő) kiterjed a kistérségen túl Nyírmadára és Pusztadobosra is, így az incidenciát (új megbetegedések száma 100.000 lakosra viszonyítva) a gondozó ellátási területére tudtam kiszámolni, tekintettel arra, hogy a tbc-s betegeket azonosításra alkalmatlan módon (csak esetszám) jelenti intézetünknek havonta a tüdőgondozó.

A 2011-es adatok alapján a megbetegedési arány 27,6‰ volt, de jelenleg még nem ismert a megyei adat, így nem tudható még, hogy egész megyére kiterjedően, vagy csak egy-egy tüdőgondozó ellátási területére válik szükségessé a tüdőszűrés.

forrás: Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv 2012. évi beszámolója

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Vásárosnaményi Nevelési Tanácsadó biztosítja az oktatási intézményekhez kapcsolódó fejlesztő pedagógiai és pszichológiai tevékenységet, gyógytornát, illetve az általános iskola gyógypedagógusai. A szervei rehabilitáció a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház tevékenységi körében vásárosnaményi vagy fehérgyarmati fióktelepein vehetők igénybe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A VITKA Nonprofit Kft üzemeltetésébe átkerült tankonyhákban dietetikus szakember segítségével történik az oktatási intézmények diákjainak az ételmezése az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokban a Humán Szolgáltató Központ, egyházi és civil szervezetek biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A városrészekben a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, fogyatékosok nappali klubja, nappali melegedő, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, és az idősek elhelyezését nyújtó intézmény. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak jelentős szerepe van.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet. A szakemberek folyamatosan felhívják az érintettek figyelmét arra a lehetőségre, hogy vegyék igénybe legalább a szociális étkeztetést, mert csak így jutnak rendszeres meleg ételhez.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat az anyagi lehetőségeihez mérten igyekszik segíteni a rászorultakon. A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatás szabályairól szóló 12/2007. (V. 23.) számú önkormányzati rendelet biztosít kedvezményt a 65 év feletti, egyszemélyes háztartásban élők számára a díj megfizetéséhez. A segélyszervezetek természetbeni adományait rászorultsági alapon kapják a jogosultak.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a közös önkormányzati hivatal látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 9 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülésezik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt, rendkívüli és ünnepi ülést tart. Évente egy alkalommal minden településrészen nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a városi televízióban és az internetes honlapon elhelyezett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről. A testületi ülésekről, valamint a várost érintő fontosabb eseményekről készült filmfelvételeket a városi televízió többször levetíti. A közérdekű hírekről a városi újság is tájékoztatja az érdeklődőket.

Igény szerint a civil szervezetek rendszeres üléseinek, próbáinak a településrészeken található művelődési központok adnak otthont, ahol rendezvényeiket is megszervezhetik.

Azok akiknek otthonában nincs internet hozzáférés szintén a művelődési központokban és a könyvtárban vehetik igénybe ezt a szolgáltatást.

A Föld Napja alkalmával, a település tisztasága érdekében meghirdetett szeméthyűjtési akcióban kicsik és nagyok egyaránt részt vesznek. Szintén az egész várost mozgósítják az Autómentes Nap, a Gyermeknap programjai, a Zoárd Nap és az adventi készülődés rendezvényei is.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nem jellemzőek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítettek pl. a műemlék református templom tetejének felújítását, a görög katolikus templom építését. A Szülői Munkaközösség tagjai is kiveszik részüket az óvodai-iskolai adománygyűjtési akciókban, önkéntes munkákban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Vásárosnamény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és Vásárosnamény Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának Képviselő-testülete (RNÖ) együttműködési megállapodást kötött, amelyben rögzítették az együttműködés feltételeit és területeit

„Az Önkormányzat a helyi nemzetiségi ügyek ellátása körében biztosítja a nemzetiségi jogok érvényesülését, ellátja a kulturális szolgáltatással, nyilvános könyvtári ellátással, muzeális intézmények fenntartásával, közművelődéssel, tájékoztatással, a nemzetiség szellemi, épített és tárgyi örökségével, írott és elektronikus sajtójával, a szociális alapellátással, a helyi közfoglalkoztatással kapcsolatos helyi önkormányzati feladatokat.

Az Njtv. által meghatározott nemzetiségi jogok, különösen a kollektív nyelvhasználat, oktatás-nevelés, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkóztatás és szociális ellátás kérdéskörben a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi önkormányzati határozatot a Képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő RNÖ egyetértésével alkothatja meg.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az RNÖ Képviselő-testülete kezdeményezésére a nemzetiségek ügyeivel foglalkozó bizottságot hozhat létre, vagy e feladattal megbízhatja valamely bizottságát. A nemzetiségi ügyekkel foglalkozó bizottságban az RNÖ képviseltetheti magát.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Az RNÖ pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatai egységes szabályok szerinti elvégzése, átláthatósága érdekében kapcsolódik az Önkormányzat által működtetett – az állami informatikai rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszerhez, amely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál.

Az Önkormányzat az RNÖ részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit. Önkormányzati működésen értendő a testületi üléseken és a közmeghallgatáson túl, a bizottságok működése, a tisztségviselő megbízatás ellátása, valamint az önkormányzati feladatok ellátását szolgáló rendezvények megtartása is. Az Önkormányzat továbbá – a Hivatal útján - gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

Az Önkormányzat a lehetőségei és költségvetési helyzetének figyelembe vétele mellett az RNÖ-vel történő előzetes egyeztetést követően az adott évi költségvetési rendeletében – egyes feladatellátáshoz – pénzügyi támogatást biztosít.

Az Önkormányzat a Hivatal Önkormányzati Osztályán keresztül segíti az RNÖ pályázati lehetőségeinek feltárását és segítséget nyújt azok elkészítésében.

Az Önkormányzat Jegyzője – nemzetiségi ügyekkel is foglalkozó – köztisztviselőt (továbbiakban: Megbízott) jelöl ki az RNÖ-vel történő kapcsolattartásra, melyről az elnököt írásban értesíti.

Az Önkormányzat megbízásából és képviselőjében a Jegyző, vagy a jegyzővel azonos képesítési előírásoknak megfelelő megbízottja részt vesz az RNÖ testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel.

Az Önkormányzat és az RNÖ az oktatás területén kiemelt figyelemmel kísérik a roma nemzetiségű gyerekek továbbtanulásának lehetőségeit, annak segítése érdekében a tehetséges tanulók az Önkormányzat és az RNÖ döntése alapján támogatásban részesülhetnek.

A roma nemzetiségi oktatásra irányuló igények felmérésében és az oktatás megszervezésében az Önkormányzat és az RNÖ együttműködnek.

Az RNÖ a közoktatásról szóló törvényben meghatározottak szerint részt vehet a nemzetiségi kisebbséghez tartozók óvodai nevelésével és oktatásával összefüggő kötelező önkormányzati feladatok végrehajtásában.

Az Önkormányzat az RNÖ részére havonta igény szerint, de legalább tizenhat órában, az önkormányzati feladatainak ellátásához, működéséhez szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használatát biztosítja. A helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségeket és fenntartási költségeket az Önkormányzat viseli, mely alól kivételt képeznek az RNÖ testületi tagok és tisztségviselők telefonhasználatának költségei.

Az Önkormányzat az RNÖ feladatellátásához – térítésmentesen – külön helyiséget biztosít a 15 m² területű, **4800 Vásárosnamény, Szabadság tér 33. fszt. 3. szám** alatt található ingatlanában.

Az Önkormányzat az RNÖ részére - a Hivatal Önkormányzati Osztályán keresztül - biztosítja a postai levelezési, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását és az ezzel járó költségek viselését. Az RNÖ működésével kapcsolatos jegyzőkönyvek elkészítése és postázása az RNÖ feladatát képezi.

Az Önkormányzat – szükség szerint, külön megállapodás alapján - segíti az RNÖ kulturális, művészeti hagyományőrző rendezvényeinek megszervezését és lebonyolítását. Ezen kívül közös rendezvények szervezésével népszerűsíthetik és mutathatják be a települést és annak értékeit.

Az RNÖ gazdálkodásával összefüggő sajátos feladatokat az Önkormányzat számviteli politikája keretében elkészített - eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata, az eszközök és források értékelési szabályzata, a pénzkezelési szabályzat - továbbá a felesleges vagyontárgyak hasznosításának és selejtezésének szabályzata és a számlarendje tartalmazza. A szabályzatok hatálya az RNÖ gazdálkodására is kiterjed.” (részlet az Együttműködési megállapodásból)

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony az aktív korú lakosságon belül a foglalkoztatottak aránya	Az önkormányzat nyújtson be pályázatot minden elérhető közfoglalkoztatási pályázatra. Mezőgazdasági képzés(ek) és piacképes szakmákra átképzés(ek) szervezése az álláskereső álláskeresői esélyeinek növelése érdekében.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

13% -os mértékű az aktív korú lakosságon belül a 21-35 év közötti korú nyilvántartott álláskeresők aránya	Az önkormányzat nyújtson be pályázatot tapasztalatszerzési céllal kiírt közfoglalkoztatási pályázatra.
A településen magas a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma (368 fő/2011.év)	Tájékoztatási rendszer működtetése a rászorulóknak önkormányzat és civil megsegítése érdekében
Magas az aktív korú lakosságon belül a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya	Pályakezdő munkanélküliek tudásbázisának felmérése, kiajánlása a munkaerőpiacra.
Magas a nyilvántartott álláskeresők között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya	Általános iskola felnőttképzési program beindítása az alacsony képzettségű munkaerő-piaci esélyének javítására. Alacsony képzettségű lakosság speciális foglalkoztatási programjának kidolgozása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 94. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltak szerint a települési önkormányzat feladata :

- a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése,
- a területén lakó gyermekek ellátásának szervezése.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A Gyvt. az alapelvek között rögzíti, hogy a hatósági gyermekvédelmet minden esetben meg kell előznie valamennyi rászoruló gyermekre kiterjedő ellátórendszer működtetésének, amelynek igénybevétele önkéntes.

Garanciális jelentősége van azon gyermeki jog érvényesülésének, mely szerint kizárólag csak anyagi okból ne lehessen gyermeket a családjától elválasztani.

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- az óvodáztatási támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

Vásárosnamény város demográfiai mutatói:

A város állandó lakosainak száma 2011. december 31-jei állapot szerint: **8 683 fő**

A népesség kor szerinti megoszlása 2011-ben:

- **0 – 18. éves korúak száma összesen : 1 590 fő**
- 19 – 60. éves korúak: 5 442 fő
- 60. évet betöltöttek: 1 651 fő

A születések számának alakulása 1990-től :

Év:	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Szül.	116	119	135	121	120	120	95	95	94	85
Év:	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Szül.	77	89	83	69	78	93	84	78	78	83

A demográfiai mutatók 1990-től vizsgálva – városi szinten – igen hullámzó görbét mutatnak, a legmagasabb születésszám 1992-ben, a legalacsonyabb 2003-ban volt.

A Segítő Kezek Közalapítvány a beteg, rászorult családoknak nyújt segítséget a Gyermekjóléti Szolgálat javaslata alapján.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Gyermekek átmeneti gondozása:

Önkormányzatunk önálló intézményt e feladat ellátására nem tart fenn, a feladat ellátásáról a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzattal 2010. május 10. napján, 5 éves időtartamra kötött ellátási szerződés útján gondoskodik. Vásárosnamény Város Képviselő-testülete erről 2010. évi áprilisi ülésén, a 71/2010. (IV. 29.) határozatával döntött.

A gyermekvédelem fontosabb intézményei még városunkban:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazságügyi Hivatal keretén belül, városunkra is kiterjedően működik a fiatalok pártfogó felügyelete, mely nem lehetne kellően eredményes a társszervekkel való együttműködés nélkül. Munkájuk során különösen támaszkodnak a gyermekjóléti szolgálat, de a pedagógusok segítségére is.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó jelentős szervezet a **rendőrség** is, mely hatóságként fejti ki tevékenységét, különösen a bűnmegelőzés terén. Legfontosabb prevenciós feladata a bűncselekmények közvetlen megelőzése. A közvetett bűnmegelőzési tevékenységét a leghatékonyabban a gyermek- és fiatalok tekintetében tudja ellátni. Ennek keretében:

- ifjúságvédelmi, drogmegelőző előadásokat tart az általános iskolákban,
- D.A.D.A. programot valósít meg,
- szükség esetén áldozatvédelmi információt biztosít.

Védelembe vételre akkor kerül sor, ha az önkéntesen igénybe vehető alapellátások nem vezetnek célra, szükség van a kötelezésre és ennek keretében kell megelőzni a gyermek családból való kikerülését, illetve elérni a bántalmazó, elhanyagoló magatartás megszüntetését, illetve a gyermek magatartásának, káros életvitelének megváltoztatását.

Védelembe vett kiskorúak száma		2008.	2009.	2010.	2011.
1.	A tárgyévben nyilvántartásba vett védelembe vett kiskorúak száma	6	6	18	13
2.	A szülőnek felróható magatartási okból veszélyeztetett	9	8	11	8
3.	Gyermekek felróható magatartási okból veszélyeztetett	5	4	4	7
4.	Tankötelezettség mulasztása miatt veszélyeztetett	0	0	7	10
5.	A tárgyévben megszűnt védelembe vett kiskorúak száma	2	8	8	10
6.	A gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján védelembe vettek száma	12	6	8	0
7.	Más szerv jelzése alapján védelembe vettek száma	2	0	10	13
8.	Tárgyév dec. 31.-én nyilvántartott védelembe vett kiskorúak száma	14	12	22	25
9.	Családok száma, melyben a védelembe vett kiskorúak száma	7	6	14	14

2011-ben nem növekedett a védelembe vett gyermekek száma az előző évekhez képest, ugyanakkor az év végén nyilvántartott védelembe vett gyermekek száma növekedett. Ez annak az eredménye, hogy nem eredményes a védelembe vétel, illetve a családgondozás, esetleg újabb veszélyeztető tényező lépett fel a családban és ezért egy, vagy akár két év elteltével sem lehet megszüntetni eredményesség miatt a hatósági intézkedést.

A veszélyeztetettség leggyakoribb oka a tankötelezettség elmulasztása továbbá a szülői elhanyagolás. Sajnos fokozatosan emelkedik a tankötelezettséget mulasztó gyermekek száma és az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, valamint a gyermek védelembe vétele, mint hatósági intézkedés sem éri el a kívánt hatást, azaz az igazolatlan hiányzások megszűnését. Az iskolakerülő gyermekek motivátlansága és a szülők érdektelensége és közönye gátolja az iskolával és a családgondozóval való együttműködést és az eredményesség megvalósulását.

Védelembe vétel felülvizsgálatára 12 esetben került sor 2011-ben. Közülük 10 esetben a védelembe vétel fenntartása továbbra is indokolt, 2 ügyben a védelembe vétel eredményesség miatt megszűnt. 2011. évben 5

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

gyermek esetében nagykorúság miatt és 1 gyermek esetében javítóintézeti nevelés elrendelése miatt szűnt meg a védelembé vétel.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Szükség esetén a gyámhatóság hatósági intézkedés keretében dönt a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete, vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges.

A gyermeket ideiglenesen

- a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség
- a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását biztosító nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonban kell elhelyezni.

Az alábbi táblázat az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó összehasonlító számadatokat tartalmazza:

Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.
A gyámhatóság által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezések száma	1	0	1	1
Az elhelyezés összesen hány kiskorút érint	2	0	1	1
Harmadik személynél került elhelyezésre	0	0	0	1
Gyermekotthonban került elhelyezésre	0	0	1	0
Más bentlakásos intézményben került elhelyezésre	0	0	0	0
Nevelőszülőnél került elhelyezésre	2	0	0	0

Városunkban évek óta alacsony volt az ideiglenes hatályú elhelyezések száma. A tavalyi évben egy alkalommal volt szükség a gyermek családból való kiemelésére iránti intézkedésre. A kiemelés követően a gyermek harmadik személynél került elhelyezésre. Mivel a hatósági intézkedés az év végén történt, a gyámhivatali felülvizsgálata 2011-ben még nem vált esedékessé.

Tapasztalatok a 2011. évi gyermekvédelmi munka során:

- 2011-ben is sok problémát okozott a családok egyre rosszabbodó anyagi helyzete, kilátástalanságuk egyre nagyobb agresszivitásában nyilvánul meg a segítő személyek irányában is,
- nem csökkent az igazolatlan iskolai hiányzások száma,
- szaporodott a kisebb értékű bolti lopások száma a gyermek- és fiatalkorúak körében, ami szabálysértésként, illetve védelembé vételi eljárás kezdeményezéseként került a hivatalhoz,

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

- továbbra is sok problémát okoz az oktatási-nevelési intézményekben a gyermekek nem megfelelő személyi higiénája, s ennek következtében fellépő fertőző megbetegedések elterjedése, főleg a tetvesség.

A fenti tapasztalatok alapján megfogalmazott, jövőre vonatkozó javaslatok:

- új szolgáltatások, programok bevezetésével kellene segíteni a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását, a hátrányok leküzdését,
- a gyermekvédelemben dolgozó pedagógusoknak olyan képzéseket, tréningeket indokolt szervezni, melyek konkrét témákat feldolgozva, új módszerekkel ismertetik meg őket, s ezáltal bővítik pedagógiai eszköztárukat,
- továbbra is középpontban kell lennie a törvények és más jogszabályok betartásának és betartatásának, különös tekintettel a tankötelezettség teljesítésére,
- az észlelő-jelzőrendszer működése terén határozottabb és még hatékonyabb együttműködés szükséges, különös tekintettel a gyermekorvosokra és a házi orvosokra, bevonva a megelőzésbe a családokat is,
- szükségesnek tartanánk életvezetési, gyermeknevelési tanácsadások szervezését, népszerűsítését, ismeretterjesztő, felvilágosító filmek rendszeres vetítését az iskolákban és a nemzetiségi önkormányzati képviselők aktív közreműködésével szélesebb körben is,
- a gyermekek helyzetének javítása érdekében szükséges a problémás családok gyakoribb látogatása a gyermekvédelem szakemberei által,
- azokban a családokban, ahol a szülők alkoholizáló életmódot folytatnak, vagy a játékszenvedélyük folytán a család jövedelme „elúszik”, s ennek következtében a gyermekek elhanyagoltak, alultápláltak, célszerű lenne természetbeni támogatások formájában megszervezni a segítségnyújtást,
- a gyermekek drogfogyasztásának elkerülése érdekében továbbra is fontos az iskolai felvilágosító tevékenység, akár egészségnevelési órák tartásával és szakemberek bevonásával,
- a gyermek- és fiatalkorú bűnmegelőzés érdekében további hatékony bűnmegelőzési programok szervezése szükséges, valamint időszerű az Önkormányzat Bűnmegelőzési Koncepciójának áttekintése, megújítása is.

Városunkban 2001. óta működik a „Segítő Kezek” Közalapítvány, mely beteg, fogyatékos gyermekek és családjaik segítségét felvállaló szervezetként tevékenykedik.

A **Vöröskereszt helyi szervezete** is tevékeny részt vállal, különösen a beteg és mélyszegénységben élő gyermekek megsegítésében.

Pályázatok útján Önkormányzatunk önállóan vagy társulásban igyekszik olyan projekteket megvalósítani, melyeknek célja szintén a hátrányos helyzetű családok támogatása. (PI: a Segítő Hálózat program)

Az Önkormányzat a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban **számít** a civilek részvételére, így a városban működő **egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúsági szervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktív közreműködésére**, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz.

Sorszám	A házi orvosi/házi gyermekorvosi praxishoz bejelentett lakosok száma	Férfi	Nő	Összesen	Ebből fokozott gondozásban részesül egészségi okból		
					fiú	lány	összesen
1.	0-11 hónapos	37	60	97	11	10	21
2.	12 hónapos – 4 éves	215	167	382	33	23	56

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

3.	5-14 éves	636	608	1244	111	77	188
4.	15-18 éves	342	305	647	58	63	121
5.	Csecsemők és gyerekek összesen	1230	1140	2370	213	173	386
6.	19-24 éves	453	436	889	0	0	0
7.	25-34 éves	784	776	1560	0	0	0
8.	35-44 éves	812	825	1637	0	0	0
9.	45-54 éves	704	773	1477	0	0	0
10.	55-64 éves	773	897	1670	0	0	0
11.	65-74 éves	340	546	886	0	0	0
12.	75 éves és idősebb	200	486	686	0	0	0
13.	19 éves és idősebbek összesen	4066	4739	8805	0	0	0
14.	Összesen	5296	5879	11175	213	173	386

Forrás: Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv adatszolgáltatása alapján

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2007	1808	na	na	na
2008	1739	14	2	437
2009	1677	12	8	445
2010	1599	22	8	463
2011	1548	25	10	480

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztető körülmények:

- anyagi-,
- erkölcsi-,
- egészségügyi-, valamint
- nevelési és művelődési okok.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2007	839	na	na	na	na
2008	816	na	na	na	na
2009	818	na	na	na	na
2010	867	na	na	na	na
2011	843	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A Gyvt. 19-20. §- ai által szabályozott rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egy olyan természetbeni ellátás, amely havi rendszeres pénzbeli utalással nem jár. A kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a következők igénybevételére:

- a törvény által meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményére,
- pénzbeli támogatásra és
- külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a jogosultsági feltételek fennállása esetén egy év időtartamra történik.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (ez 2011-ben 39 900 Ft volt)
 - ha a gyermeket egyedül álló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (3) és (4) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át (2011-ben a 37 050 Ft-ot) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az arra jogosultak megfelelnek a törvényi feltételeknek.

Az alábbi táblázat a megelőző négy év rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vonatkozó adatait mutatja:

Év	Támogatást kérő személyek	Elutasított személyek	Támogatásban részesülő családok	Támogatásban részesülő gyermekek
2008.	866	18	471	848
2009.	860	14	469	846
2010.	874	12	435	862
2011.	864	8	423	856

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Az adatokból kiolvasható, hogy némi csökkenés tapasztalható mind a támogatásban részesülő családok, mind a támogatásban részesülő gyermekek számában.

A csökkenő adatok mögött okként szerepelhet városunk népességének a fogyása, vagy az, hogy kevesebb gyermek tanul tovább a középiskola elvégzése után, esetleg vannak családok, akiknek a jövedelmük emelkedett és a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130, illetve 140 %-át.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérelmezők közül 2011. évben 8 kérelmezőt kellett elutasítani. Az elutasításra minden esetben azért került sor, mert a kérelmezők családjában az egy főre jutó jövedelem meghaladta a törvényben meghatározott értékhatárt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokra vonatkozó adatok:

	2008.	2009.	2010.	2011.
Teljes család	339	339	275	240
Egyszülős család	132	130	160	183
Támogatásban részesülő családok	471	469	435	423

Az egyszülős családok száma ismét növekedést mutat. Az egyszülős család azt is jelenti, hogy a család egykeresős, mely nemcsak létfenntartási gondok kialakulásához vezethet, hanem a család személyiségformáló, nevelő funkciójának csökkenését is maga után vonhatja.

A Gyvt. 20/A §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást folyósít.

A 2011. évet megelőzően az évi kétszeri pénzbeli kifizetés július és november hónapban történt, 2011. január 1-jétől azonban a Gyvt. módosult a pénzbeli kifizetést illetően és a régi, júliusban esedékes pénzbeli támogatást 2011. évben már augusztusban kellett kifizetni. A gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálja a törvény az évi kétszeri pénzbeli kifizetéssel.

Az alábbi táblázat a megelőző négy év pénzbeli támogatásra vonatkozó adatait mutatja.

Év	Támogatásban részesülő gyermekek száma		Támogatásra felhasznált összeg	
	Július (Augusztus)	November	Július (Augusztus)	November
2008.	810	822	4 455 000	4 521 000

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2009.	805	830	4 669 000	4 814 000
2010.	873	861	5 063 400	4 993 800
2011.	850	835	4 930 000	4 843 000

Az évi kétszeri, 2011-ben gyermekenként 5 800 Ft támogatás az önkormányzat költségvetését nem terheli, hiszen a támogatás 100 % - ban állami normatíva. A gyermekenkénti támogatás összege 2011-ben ugyanannyi volt, mint az azt megelőző 2010-ben, illetve 2009-ben.

2011-ben Önkormányzatunk nem élt a nyári gyermekétkeztetés pályázati lehetőségével.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás:

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra - a Gyvt. 20/B §-a szerint - az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki,

- a gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

Városunkban nem volt (jelenleg sincs) kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosult személy.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

Ezen támogatás feltételeit a Gyvt. 21. §-a és ennek felhatalmazása alapján alkotott Vásárosnamény Város Képviselő-testületének 16/2006. (VII. 06.) számú önkormányzati rendelete szabályozza.

A rendkívüli támogatás abban az esetben állapítható meg, ha a családban az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120 %-át. A gyermekjóléti hatáskört gyakorló a jogosultság ezen jövedelmi értékhatárát 20%-kal túllépheti, ha a kérelmező

- tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermeket nevel,
- gyermekét (gyermekét) egyedül nevelő szülő,
- nagykorúvá vált gyermek, aki nappali tagozaton középfokú, vagy felsőfokú tanulmányokat folytat.

A rendkívüli támogatás összege gyermekenként legalább 3 000 Ft, legfeljebb 5 000 Ft, melytől a gyermekjóléti hatáskör gyakorlója eltérhet. Ez a támogatási forma teljes egészében az Önkormányzat költségvetését terheli.

2011. évben rendkívüli támogatás kifizetésére nem került sor, tekintettel arra, hogy ilyen jellegű kérelem nem érkezett.

Óvodáztatási támogatás:

Az óvodáztatási támogatás 2009. január 1-jétől bevezetett pénzbeli támogatás, melynek szabályait a gyermekvédelmi törvény és annak kormányrendelete tartalmazza.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a jogszabályba meghatározott életkor betöltéséig gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, évente két alkalommal, június és december hónapban óvodáztatási támogatást folyósít.

A támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett szülői felügyeletet gyakorló szülő önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének három éves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Az alábbi táblázat a 2009., a 2010. és a 2011. év óvodáztatási támogatásra vonatkozó adatait mutatja.

Év	Támogatásban részesülő gyermekek száma		Támogatásra felhasznált összeg	
	Június	December	Június	December
2009.	22	30	220 000	390 000
2010.	42	48	460 000	640 000
2011.	54	51	590 000	610 000

Az óvodáztatási támogatás összege gyermekenként első alkalommal 20 000 Ft, a második és a további alkalmakkor gyermekenként 10 000 Ft. Ez a támogatás is 100 % -ban állami normatíva.

Óvodáztatási támogatás iránti igényt 2011-ben új kérelmezőként 18 személy nyújtott be és közülük senki sem került elutasításra, azaz a kérelmezők megfeleltek a törvényben előírt jogosultsági feltételeknek.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott juttatások:

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli, vagy természetbeni juttatásra 2011-ben sem került sor.

JÚNIUS	ÓVODÁZTATÁSI TÁMOGATÁS 2012							Pénzbeli	Utalvány	Összeg
	2 éves	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen			
Első alkalommal	0	1	2	0	0	0	3	60 000	0	60 000
20 000 Második alkalommal	0	2	9	15	19	5	50	500 000	0	500 000
10 000 DECEMBER										
Első alkalommal	1	19	8	5	1	0	34	680 000	0	680 000

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

20 000											
Második alkalommal	0	0	7	15	16	0	38	380 000	0	380 000	
10 000											
Éves első							37	740 000	0	740 000	
Éves második							88	880 000	0	880 000	
Teljes							125	1 620 000	0	1 620 000	

Forrás: Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	191	na	na	na	na	na
2009	207	na	na	na	na	na
2010	219	na	na	na	na	na
2011	215	na	na	na	na	na
2012	229	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Az önkormányzat nem rendelkezik hivatalos adatokkal a jelzett kérdésben.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumoknak nyilvánított településrészek funkciójukban nem különböznek a város többi részétől. Megközelíthetőségük és infrastruktúráis ellátottságuk is hasonló. Vásárosnamény Város Önkormányzata mindent megtesz azért, hogy az itt élők gyermekek számára az esélyt a település többi részéhez hasonlóan egyformán biztosítsa. Minden iskola rendelkezik könyvtárral, mindenki számára biztosítják az informatika alapjainak elsajátítását, minden általános iskolai tanuló nyelvoktatásban részesül. A szabadidő hatékony eltöltése érdekében sok sport és kulturális tevékenységet, szakkört kínálnak az intézmények, a napközit és tanulószobát igénybevevők száma igen magas.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az önkormányzat intézményeiben ahol még nem történt meg, folyamatos az akadálymentesítés kialakítása az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2007	7	na
2008	7	na
2009	7	na
2010	7	na
2011	7	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2007	4területi+2 iskolavédőnő	166
2008	4területi+2 iskolavédőnő	165
2009	4területi+2 iskolavédőnő	162
2010	4területi+2 iskolavédőnő	156
2011	4területi+2 iskolavédőnő	155

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

„A Védőnői Szolgálat, és az iskola-egészségügyi ellátás a MEP által finanszírozott közszolgáltatás, a kötelező egészségbiztosítás ellátásáról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és annak végrehajtásáról szóló, 217/1997.(XII.1.) Korm. Rendelet értelmében. Finanszírozásáról, a 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet gondoskodik, ami az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól rendelkezik.

A védőnői tevékenység szakmai felügyeletét, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Vásárosnaményi, Baktalórántházai Kistérségi Népegészségügyi Intézete végzi. A védőnői tanácsadó helyiségekre és iskola orvosi szobákra vonatkozó működési engedélyek kiadása is az intézet hatásköre.

Vásárosnaményban jelenleg minden tanácsadó és iskolaorvosi szoba végleges működési engedéllyel rendelkezik.

Területi védőnői ellátottság

Városunkban négy területi Védőnői Szolgálat működik.

Vásárosnamény I/1-es körzetet, a belső városrészen egy védőnő tölti be, amihez kapcsolt községként Jánd is hozzátartozik. Munkája során nővédelmi feladatokat lát el, a várandósok gondozását és a 0-6 éves kisgyermek gondozását végzi.

Vásárosnamény I/2-es körzetben egy védőnő dolgozik, szintén nővédelmi feladatokat lát el, várandós és 0-6 éves kisgyermekgondozást végez.

Vásárosnamény II kerülete /Gergelyugornya/, egy védőnő körzete. Az ellátás itt is a nővédelmi feladatokra, a várandós és kisgyermek gondozására vonatkozik. Ezen kívül a Petőfi Sándor ÁMK iskola-egészségügyi tevékenysége, valamint besegít, II. Rákóczi Ferenc Gimnázium tanulóinak ellátásába..

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Vásárosnamény III. kerületet, /Vitka/ - Olcsva és Perényi-tanya kapcsolt területekkel, egy védőnő látja el. Nővédelmi feladatokat, várandós gondozást, kisgyermek gondozását, 0-6 éves korig, valamint a Kölcsény Ferenc ÁMK iskola-egészségügyi ellátását végzi.

Iskola-egészségügyi ellátottság

Városunkban két főállású iskola védőnő dolgozik.

A területi védőnők munkája

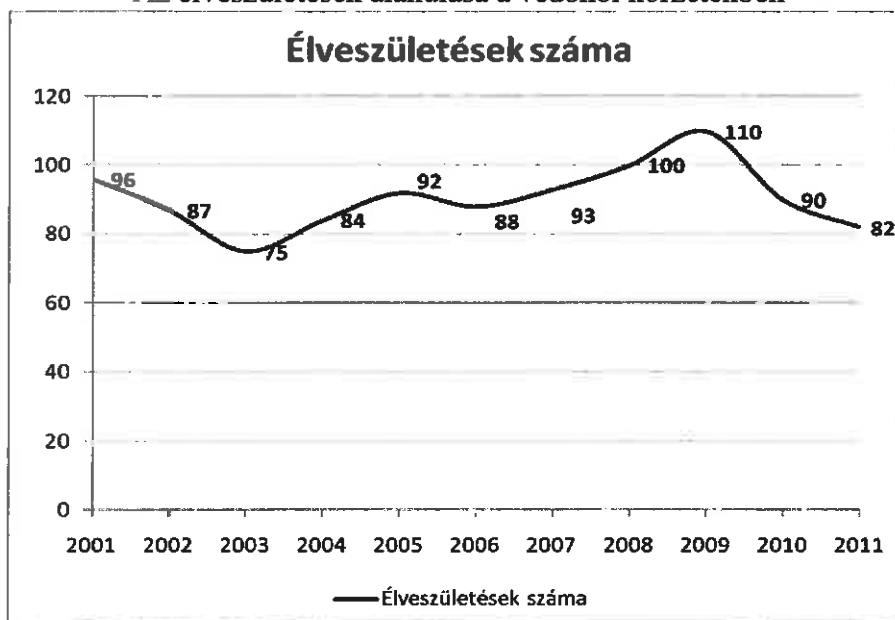
A védőnői munka alapja: a prevenció – megelőzés, módszere a gondozás, amely személyre szabottan történik.

A magyar lakosság egészségi állapotának, az ifjúság egészségmagatartásának kedvezőtlen tendenciája, a gyermekbántalmazási, elhanyagolási esetek számának növekedése, a megelőző ellátás folyamatos megújulását, fejlesztését teszi szükségessé. Közös társadalmi érdek és sürgető feladat a népesség egészségi állapotának és az ifjúság egészségmagatartásának kedvező irányba történő megváltoztatása.

A születésszám országosan csökkenő tendenciát mutat, így a védőnők munkájában egyre nagyobb szerepet kap az egészségnevelés, egészségfejlesztés (primer prevenció), a betegségek korai felismerése, kiszűrése (szekunder prevenció) és a tartós betegségben szenvedők életminőségének a javítása (tercier prevenció).

A sokrétű, összetett feladatok igénylik a védőnők folyamatos továbbképzését, önképzését. A születésszámokat illetően, a grafikon és a számok alapján látható, hogy a Vásárosnamény-i körzetekben, a születésszámok inkább hullámzó változásokat mutatnak, mint drasztikus csökkenést.

Az élveszületések alakulása a védőnői körzetekben

A védőnői munkának fontos része és mutatója, a csecsemőhalálozás csökkentése. Vásárosnaményban csecsemőhalálozás évek óta nem történt. Remélhetőleg ez így marad.

Nővédelmi gondozás

- Családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás. Ennek nagy jelentősége van, hiszen az utóbbi időben, városunkban is megnőtt a fiatalon, meggondolatlanul gyermeket vállalók aránya. Sajnos éppen ez a

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

réteg, akik nem veszik igénybe ezt a jellegű szolgáltatást. Ezért a védőnők már általános iskolában elkezdik a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadását.

- Az anyaságra való felkészülés segítése. A gyermekvállalásra való tudatos készülés támogatása.
- Részvétel a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében. A védőnők aktívan vesznek részt a városban élő nők mammográfiás szűrésének lebonyolításában. A tapasztalatok szerint sokat jelent a páciensek személyes megkeresése. Valószínű ennek is köszönhető, hogy kimagaslóan jó arányban veszik igénybe városunkból ezt a szűrést.

Várandós anyák gondozása

A várandósgondozás célja, az állapotos nő egészségének megőrzése, a magzat egészséges fejlődésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, időben történő felismerése és a szülésre, szoptatásra, csecsemőgondozásra való felkészítés. A védőnők a gondozást, a várandóssal egyeztetett várandós gondozási terv alapján végzik, személyre szabottan. Ezt a kismama aláírásával elismeri és vállalja, hogy együtt működik. Sajnos a gyakorlat azt mutatja, hogy ezt nem minden esetben tartják be.

Például: nem jelennek meg az előírt vizsgálatokon, orvosi javaslat ellenére sem fekszenek be kórházi osztályra, vagy onnan idő előtt önként távoznak. Mindezzel veszélyeztetve saját és magzatuk egészségét. Az ilyen esetek is növekvő tendenciát mutatnak az előző évekhez képest.

A várandós gondozás mutatói 2011 évben

Körzet	Várandósok száma	Ebből veszélyeztetett	Látogatás	Védőnői tanácsadás
Vnamény I/1	44*	26	133	266
Vnamény I/2	29*	11	215	254
Vnamény II.	12*	9	110	123
Vnamény III.	28*	17	128	209

* egy év alatt gondozott várandósok

Gyermekágyas gondozás

A szülést követő, első hat héten segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással és családtervezéssel kapcsolatban. Sajnos kedvezőtlen tendencia kezd kialakulni a szoptatással kapcsolatban, ugyanis a gyermekágyasok sok esetben már az intézetből tápszeres táplálással érkeznek haza. Ezen a téren tehát rendkívül megnőtt a védőnők feladata, hiszen nagyon nehéz visszaállítani a szoptatási kedvet, a tejelválasztást.

A védőnők minden fórumot kihasználják a szoptatás népszerűsítésére, minden évben sor kerül a Szoptatás Világnapja alkalmából városi ünnepekre, amelyen azokat az anyukákat köszöntik, akik anyatejjel táplálják gyermeküket.

A négy körzetben összesen: 384 gyermekágyas látogatást végeztek.

A 0-11 hónapos csecsemők gondozása

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A törvényes képviselővel egyeztetett gondozási terv alapján történik. Családlátogatás és védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozást végeznek a védőnők.

Kiemelt figyelemmel kísérik és segítik:

- a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, a gyermek nevelését,
- pszichoszomatikus fejlődést,
- a hat hónapos korig tartó kizárólagos anyatejes táplálást, és helyes csecsemőtáplálást.

Ellenőrzik a kötelező szűrővizsgálatokat, tájékoztatják a szülőket a kötelező és igénybe vehető védőoltásokról, megszervezik és nyilvántartják ezeket.

Kiemelkedő feladatként végzik az 1, 3, 6, és 12 hónapos korban kötelezően előírt védőnői szűrést. Bármilyen eltérés észlelésekor, a csecsemőt házi orvosához irányítják.

A gyermek fejlődését veszélyeztető körülmény észlelésekor jelzéssel élnek a gyermekjóléti szolgálat felé. Sajnos, az elmúlt évekhez képest növekvő tendenciát mutatnak az ilyen esetek városunkban is. Legtöbbször a védőoltások, tanácsadások elhanyagolása és a csecsemők nem megfelelő ellátása, elhanyagolása és az együttműködés hiánya az ok.

A csecsemőgondozás mutatói 2011 évben

Körzet	Csecsemő- létszám	Ebből veszélyeztetett	Látogatás	Tanácsadás	
				Orvossal	Védőnői
Vnamény I/1	28*	10	456	234	85
Vnamény I/2	26*	6	430	207	32
Vnamény II.	13*	6	379	77	180
Vnamény III.	17	5	311	176	38

* a létszám 2011.12.31.-én

A 12-35 hónapos kisgyermek gondozása

A gondozás szintén egyeztetett gondozási terv alapján folyik. Lényege ugyanaz, mint a csecsemők esetében, de ezen kívül hangsúlyt kap, az egészséges, biztonságos környezet kialakítása és a helyes szokások kialakítása.

A kötelező védőnői szűrések 1, 2, 3 éves korban esedékesek.

Ennél a korosztálynál említést érdemel, a gondatlanság miatti balesetek előfordulása. Ez főleg fiatal szülők esetében fordul elő, amikor nem kellően körültekintőek a gyermek környezetében. A leggyakoribbak, leesés bútorokról, kiesés gyermekágyból, vegyszerek, gyógyszerek kóstolása, égés, forrázás. Szerencsére, súlyos fokú sérülés nem történt.

A kisgyermekgondozás mutatói 2011 évben

Körzet	12-35 hónapos gondozott	Ebből veszélyeztetett	Látogatás	Tanácsadás	
				Orvossal	Védőnői
Vnamény I/1	64*	16	334	142	33
Vnamény I/2	52*	18	321	88	9
Vnamény II.	30*	12	297	50	67

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Vnamény III.	35*	11	268	90	41
--------------	-----	----	-----	----	----

* a létszám 2011.12.31.-én

A 3-6 éves gyermekek gondozása

A gondozás ebben a korcsoportban is egyeztetett gondozási terv alapján történik. Különös hangsúlyt kap a gyermekek közösségi élethez való alkalmazkodásának segítése, az iskolai alkalmasságot, tanulási képességet akadályozó tényezők megelőzése, felismerése, megfelelő fejlesztésre irányítás, konzultálva az óvodapedagógusokkal.

A kötelező védőnői szűrések, 4, 5 és 6 éves korban végzendők.

Területünkön, gyakori probléma, hogy a kisgyermekek egy része, nem kerül óvodába 3 éves korban, sokszor csak az iskolai előkészítő évben viszik a szülők, akkor sem rendszeresen. Így ezek a gyermekek óriási hátránnyal kezdik az iskolát, ami néha behozhatatlan. Sajnos éppen azokról a gyermekekről van szó, akik egyébként is hátrányos helyzetűek. Ezeknek a családoknak az otthonában gyakran semmiféle játék, de még egy ceruza sem áll a gyermekek rendelkezésére. A kívánatos az lenne, ha ezek a gyermekek mielőbb óvodába kerülnének, így talán nagyobb esélyük lenne a felzárkózásra. Természetesen erre semmi kényszerítő eszköz nincs, jelenleg csak a meggyőzés módszere alkalmazható, kevés eredménnyel.

A gyermek közösségekben visszatérő problémaként jelentkezik a fejtetvesség. A kezelés a szülő feladata, de sokszor ezt elégtelenül végzik el a gondos kioktatás ellenére. Előfordul, hogy anyagi nehézségekre hivatkozva, a szert sem veszik meg, ilyenkor a védőnők látják el a szülőket.

A 3-6 évesek gondozása 2011 évben

Körzet	3-6 évesek száma	Ebből veszélyeztetett	Látogatás	Tanácsadás	
				Orvossal	Védőnői
Vnamény I/1	115*	27	218	55	14
Vnamény I/2	95*	22	243	63	5
Vnamény II.	64*	22	175	24	38
Vnamény III.	84*	22	113	109	20

* a létszám 2011.12.31.-én

Családgondozás

Körzet	Gondozott családok	Dohányzó család	Család-látogatás	Szaklátogatás
Vnamény I/1	171	43	1152	1345
Vnamény I/2	125	37	1079	1306
Vnamény II.	88	37	920	1161
Vnamény III.	99	61	799	964

Közösségi egészségnevelés

Az egészségnevelésre, fejlesztésre, a védőnők minden alkalmas lehetőséget megkeresnek. Néhány fontosabb a 2011. évről:

- Csecsemőápolási bemutatók a várandós anyák számára, szükség szerint.
- Szülésre, szoptatásra felkészítés a várandós anyák számára, szükség szerint.
- Baba-mama foglalkozás szervezése, aktuális témában kiselőadás tartása.
- Csecsemőgondozási verseny szakmai előkészítésében, lebonyolításában részvétel.
- A Szoptatás Világnapja alkalmából városi rendezvények szervezése, lebonyolítása. A szoptató anyák köszöntése, ünnepi műsor, szakmai előadások.
- Az Autómentes Nap keretében, egészségmegőrző szolgáltatások nyújtása. Vérnyomás-
vércukor-, testzsír-, súly-, magasságmérés. Személyes tanácsadás az egészséges életmód népszerűsítésére.
- A Zoárd Napi Sokadalom rendezvényein, egészségmegőrző szolgáltatások nyújtása, az előzőekben felsorolt szűrésekkel.
- Egészség Hét keretében, minden városrészen, szűrés szervezése, egybekötve egészséges ételek, saláták kóstolásával, előadások tartásával.
- Különböző munkaközösségekben, a dolgozók szűrése, egészségnevelése. Pl: iskolai, óvodai dolgozók.
- A testmozgás népszerűsítése. A Challenge Day alkalmából gyaloglás a gáton.
- Iskolákban, óvodákban összevont szülői értekezlet tartása, az egészséges életmód népszerűsítéséről, a személyi higiénéről és a szülői felelősségről.

Egyéb feladatok:

- Jelentések készítése a védőnői munka minden területéről az előírásoknak megfelelően, havi rendszerességgel.
- Az életkorhoz kötött kötelező és választható védőoltások, valamint a kampányoltások szervezése, lebonyolítása és dokumentálása.

Az iskola védőnők munkája

Az iskola-egészségügyi ellátás a 26/1997.(IX.3.) NM rendelet alapján történik. Az előre ütemezett feladatokat az intézményvezetőkkel egyeztetett munkatervben rögzítik a védőnők.

- A kötelező szűrővizsgálatokat az index osztályokban, a 2., 4., 6., 8., 10., 12., évfolyamon végzik, illetve az újonnan intézménybe kerülőknél, a 9. évfolyamon.
- Pályaalkalmassági vizsgálatok történnek, a szakiskola 10. osztályában.
- A gyakorlatra járók egészségügyi alkalmasságát folyamatosan 11., 12., 13., 14., évfolyamon érvényesítik.
- A 16. évüket betöltőknél, úgynevezett záró vizsgálat végzése kötelező, amelyet értékelnek, dokumentálnak a 16 évesek státuszlapján.
- Testnevelési csoportbesorolást készítenek minden tanulóról, felmentéseket gyógytestnevelést bírálnak el, tartanak nyilván.
- A krónikus beteg gyermekeket fokozottan gondozzák, nyomon követik.
- Kötelező és ajánlott kampányoltásokat szerveznek, bonyolítanak le, dokumentálnak és jelentést készítenek róla. (hepatitis A és B, influenza, diftéria, kanyaró elleni védőoltások)

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

- Fertőző betegségek esetén, járványügyi intézkedéseket rendelnek el és azt ellenőrzik.
- Részt vesznek a gyermekfogászati program szervezésében, végrehajtásában.
- A tanulók személyi higiénéjét rendszeresen ellenőrzik, tetvesség szűrést végeznek, és erről jelentést készítenek a Népegészségügyi intézet felé
- Az üdülések, táborozás előtti vizsgálatokat, szükség szerint végzik.
- Az intézményben folyó étkeztetést folyamatosan ellenőrzik, beleértve a büfét is, különös tekintettel az egészséges táplálkozásra.
- Aktívan vesznek részt a véradásszervezésben és a csoportos tüdőszűrő vizsgálatok szervezésében.
- Az iskolák tanulóinak sürgősségi betegellátása, szükség szerinti elsősegélyben részesítése, szintén folyamatos. Az orvosi rendelőben megjelentek száma jelentős. A 2010/11-es tanévben, a középiskolában 933 fő volt.

Az oktatási-nevelési intézményekben, megkülönböztetett figyelmet kap az egészségnevelés. Ezt a feladatot is kiemelkedő eredménnyel és lelkesedéssel végzik védőnőink. Néhány adat:

- Az egészséges táplálkozás népszerűsítése, órák, bemutatók, kóstolók tartása. (Alma-nap, Nutrikid program)
- Világnapokhoz kapcsolódó megemlékezések, rendezvények tartása. Cukorbetegség világnapja alkalmából, vércukorszint mérés, testtömeg index, testzsír mérés, bemutatók tartása. Füstmentes világnapi és az AIDS világnapi megemlékezés, bevonva a fiatalokat, iskolarádiót.
- Szenvedélybetegségek megelőzése témában, órák, foglalkozások tartása. Drogprevenció, dohányzás, alkohol káros hatásai.
- Osztályfőnöki órák tartása különböző témákban: családtervezés, fogamzásgátlás, személyi higiéné, szexuális úton terjedő betegségek, daganatos, krónikus betegségek megelőzése, önvizsgálat tanítása.
- Faliújságon, havonta változó témában tájékoztatók megjelenítése. Például, balesetek megelőzése, fogápolás, védőoltási tájékoztató, parlagfű mentesítés.
- Elsősegélynyújtó tanfolyam tartása, versenyre felkészítés. Az iskolavédőnők által felkészített csapatok évről-évre kimagasló eredményt érnek el a versenyeken.
- Csecsemőgondozási tanfolyam tartása, versenyre felkészítés. 2011-ben a középiskolai és általános iskolai csapat is megnyerte a megyei csecsemőgondozási versenyt, így részt vehettek az országos megmérettetésen, ahol szintén jól szerepeltek.
- Polgári védelmi versenyre felkészítés.”

Az iskolai munka mutatói 2011 évben

Intézmény	Összes lét-szám	Fokozottan gondozott	Megvizsgáltak száma	Összes orvosi vizsgálat	Beutaltak száma	A gyanú igazolódott	Védőoltások
Eötvös J. Ált. Isk. és AMI	728	453	721	1290	170	95	414
Lónyay M. Szakközép.	221	184	117	276	40	38	0
Lónyay M. Szakiskola	687	520	224	1088	162	147	60
II. Rákóczi F. Gimnázium	495	128	204	886	110	96	38

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Petőfi ÁMK	S.	143	38	69	145	13	13	76
Kölcsey ÁMK	F.	115	37	59	109	23	3	50

Iskolai egészségnevelés 2011 évben

Intézmény	Egészségnevelés tanítási időben	Egészségnevelés tanítási időn kívül
Eötvös J. Ált. Isk. és AMI	46	61
Lónyay M. Szakközép.	8	3
Lónyay M. Szakiskola	24	20
II. Rákóczi F. Gimnázium	30	7
Petőfi ÁMK	20	1
Kölcsey ÁMK	20	0

Forrás:Tájékoztató Vásárosnamény Város Védőnői Szolgálatának 2011. évben végzett tevékenységéről

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2007	0	50 153	11 029	na
2008	0	65 077	10 878	na
2009	0	73 866	11 086	na
2010	0	70 496	10 410	na
2011	0	71 139	10 149	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekorvosi szakrendeléseket főleg légúti megbetegedéssel keresik fel a szülők és a gyermekek. Az allergia terjedésének megfelelően nőtt a rhinitis allergikás és asztmás betegek száma. Őket a vásárosnaményi Gyermek Pulmonológia és a Felnőtt Tüdőgondozó és a Megyei Kórház Gyermek Pulmonológiája gondozza.

A túlzott iskolai terhek miatt a gyerekek sok időt töltenek bezárva, kevés idejük marad a szabad levegőn való tartózkodásra. Kikapcsolódásként leginkább a számítógép előtt ülnek, görnyednek ez maga után vonja a tartási rendellenességek kialakulását és az elhízást.

A rendeléseken az orvosok igyekeznek az egészséges életre, életmódra szóló jó tanácsokkal ellátni a szülőket, gyermekeket: hogy egy egészségesebb nemzedék nőhessen fel. A VHO mottója szerint: „A gyermek a mi mai befektetésünk a holnap társadalmába.”

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2008. novembere óta minden 2 hó és 2 év közötti gyermek Pneumococcus elleni védőoltást is kap ingyenesen, ezt minden szülő igényelte. Egyre többen kérik az influenza elleni kampányoltást is. Ennek köszönhetően az utóbbi években sem haláleset, sem influenza szövődmény nem volt.

Az iskolás korúak fogászati szűrése és ellátása szervezett keretek között , valamint visszarendelés szerint történik heti 6 órában mind a három fogorvosi körzetben

Nagy hangsúlyt fektetünk a prevencióra évi két alkalommal ismerkedhetnek meg a gyerekek a helyes szájápolási szokásokkal dentálhigiénikus segítségével .

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A BEREGTŐT által működtetett Biztos Kezdet program, a Nevelési Tanácsadó korai fejlesztési tevékenysége nyújtják a lehetőségeket.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálat 2008. április 1-jétől a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás által alapított (BEREGTÖT) Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda szervezeti keretében – önálló szakmai egységként – működik. Fenntartó székhelye: 4800. Vásárosnamény, Tamási Á. út 1.

A Vásárosnaményi Kistérség Gyermekjóléti Szolgálat 10 körzetre van osztva. A Vásárosnaményi az I., II., III. sz. körzet.

Ellátási területe: Vásárosnamény város közigazgatási területe.

A településen a gyermekjóléti szolgálat feladatait három családgondozó látja el.

A gyermekjóléti szolgálat célja:

Annak elősegítése, hogy a gyermek ellátása, nevelése családi (oltalmat nyújtó) környezetben történjen és megelőzze a gyermek kiemelését a családból, valamint megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését zavarják, vagy meggátolják. Segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejléséhez.

A gyermekjóléti szolgálat feladata:

- a gyermek veszélyeztettségének megelőzése,
- a kialakult veszélyeztettség megszüntetése,
- a gyermek testi- lelki egészségének, családban nevelésének elősegítése,
- a családból kiemelt gyermek zökkenőmentes visszahelyezése az otthonába,
- tájékoztatni a gyermeket, ill. a szülőt azokról a társadalmi normákról, jogokról, kötelességekről, amelyek összefüggésben állnak a gyermekek testi-, lelki-, értelmi fejlődésével,
- a támogatáshoz való hozzájutás segítése keretében a gyermekjóléti szolgálat felkészíti a családot a támogatás igénylésére és célszerű felhasználására,
- segítséget nyújt a gyermek kérelmének előterjesztéséhez,
- szükség esetén felveszi a kapcsolatot az illetékes hatósággal és tájékoztatja a gyermek szükségleteiről,
- minden esetben feladat, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.

Az ellátottak köre:

Vásárosnamény település közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező

- magyar állampolgárságú,
- állandó tartózkodásra jogosító személy igazolvánnyal rendelkező bevándorolt,
- a magyar hatóságok által menekültként elismert gyerekek és fiatal felnőttek, valamint szüleik,
- a nem magyar állampolgárságú gyermek védelme érdekében, ha az intézkedés elmulasztása a gyermek veszélyeztettségével vagy elháríthatatlan kárral járna.

A Gyermekjóléti Szolgálat területi irodájának címe: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 32.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége 2011. évben:

Nem és kor	Alapellátás- ban történő	Védelembe	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Átmeneti nevelt	Összesen

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	gondozás	vétel	gyermek			
Fiú 0-2 éves	0	1	0	0	0	1
Fiú 3-5 éves	2	2	0	0	2	6
Fiú 6-13 éves	12	4	0	1	0	17
Fiú 14-17 éves	5	9	0	0	0	14
Együtt:	19	16	0	1	2	38
Lány 0-2 éves	4	0	0	0	0	4
Lány 3-5 éves	3	0	0	0	0	3
Lány 6-13 éves	7	3	0	0	0	10
Lány 14-17 éves	4	10	0	0	0	14
Együtt:	18	13	0	0	0	31
Összesen:	37	29	0	1	2	69

e) gyermekvédelem

A családgondozás a gyermekjóléti szolgálatnál a veszélyeztető okok kialakulásának megelőzésére, a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul, a gyermek családban történő nevelkedését, a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segíti elő.

A gyermekjóléti szolgálat alapvető feladata az észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A jelzőrendszer tagjai mindennapi kapcsolatban állnak a potenciális kliensekkel, első kézből szerzik benyomásait a gyermekek helyzetéről. Segítségükkel tudunk információhoz jutni az általunk még nem ismert családokról. A település életének figyelemmel kísérése nem képzelhető el a jelzőrendszer közreműködése nélkül.

A jelzőrendszer tagjai:

- a védőnők, a gyermekorvosok,
- az óvodák, iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei,
- a Családsegítő Szolgálat családgondozói,
- a Nevelési Tanácsadó munkatársai,
- Rendőrség munkatársai,
- az Ügyészség munkatársai,
- a Bíróság munkatársai,
- az Egyházak,
- az Alapítványok, valamint
- más civil szervezetek.

A gyermekjóléti szolgálat a gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogadja és a probléma jellegéhez a veszélyeztetettség mértékéhez a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve megszüntetése érdekében.

A jelzőrendszer együttműködésének elősegítése, tevékenységük összehangolása érdekében a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélést tart.

Ennek három speciális formája van:

1. **Esetkonferencia** – egy adott család ügyében az érintett szakemberek bevonásával tartott megbeszélés.

VÁSÁROSNAMENY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2. **Estkonzultáció** – egy adott család ügyében egy-egy társintézmény szakemberével tartott megbeszélés.
3. **Szakmaközi megbeszélés** – a gyermekjóléti szolgálat és a szakmák képviselői közötti szakmai megbeszélés, előre meghatározott témakörben.

2011-ben 8 alkalommal tartottak **esetmegbeszélést**, 28 esetben **esetkonferenciát**, és folyamatosan **konzultálnak** a jelzőrendszeri tagokkal a gondozott gyermekek érdekében.

Az esetkonzultációkat a védelembé vételi eljárásokat megelőzően illetve a családgondozás folyamán felmerülő problémák és az elért eredmények megbeszélése kapcsán tartanak.

A gyermeket érintő információk cseréje, a feladatok meghatározása, elosztása, a kitűzött célok megvalósulásának értékelése folyamatos az érintett szakemberek között.

A korábbi években a **jelzőrendszeri** tagokkal kialakult, jól működő, személyes munkakapcsolat a 2011-es évben is megmaradt. Hiányosságként kell megemlíteni az oktatási intézmények tekintetében, hogy a magántanulói státuszhoz nem minden esetben kéri meg a gyermekjóléti szolgálat javaslatát, illetve a magántanulóvá nyilvánításra a Gyermekjóléti Szolgálat részére határozat sem érkezik. A családgondozók a jelzőrendszeri tagokkal napi kapcsolatban állnak. Jó a kapcsolat az oktatási intézményekkel, gyermekvédelmi felelőseivel és a védőnővel. A gondozott gyermekek döntő többsége ebből a korosztályból kerül ki.

A védőnőkkel való munkakapcsolat az előző évihez hasonlóan kiválóan működött. Kölsönösen tájékoztatják egymást a veszélyeztetett családokról. A védőnők több esetben kértek személyesen is segítséget a hatékonyabb családgondozás érdekében.

A jelzések írásos formában „Esetjelző adatlap” használatával jutnak el hozzájuk. A gyermekjóléti szolgálat igyekszik minden esetben írásban visszajelezni a megtett intézkedésekről.

A 0-6. éves korú gyermekeket nevelő családoknál a következő problémák fordultak elő: védőoltás elmaradása, szülői elhanyagolás (gondozatlanság), nem megfelelő lakáskörülmények, szülők munkanélkülisége és ennek következtében fellépő anyagi problémák, a szülők gyermekgondozási tapasztalatainak hiánya, szülők közötti konfliktus.

A 7-14. éves korosztályt veszélyeztető tényezők: magatartásprobléma (közösségbe való beilleszkedési nehézség, csavargás), iskolai hiányzás, lelki-mentális problémák, antiszociális, kriminalizáló baráti kör, alkoholfogyasztás, dohányzás.

A 15-18. éves fiatalkorúak körében a főbb problémák: igazolatlan hiányzás, kiskorú terhessége, bűncselekmény elkövetése.

A védőnők, az óvodák, az iskolák gyermek-és ifjúságvédelmi felelősei a probléma felismerése és feltárása után, igyekeznek azt helyben megoldani (családlátogatás, elbeszélgetés a szülővel, gyermekkel, stb.). Ennek eredménytelensége, illetve hatékonyabbá tétele érdekében jelzéssel élnek a gyermekjóléti szolgálat felé. A szolgálat családgondozója és a gyermekkel foglalkozó szakemberek a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében közös megoldási lehetőségeket dolgoznak ki.

A **körzeti védőnők** 9 gyermek esetében észleltek 2011-ben évből problémát. Az észlelt problémák anyagi, egészségügyi, valamint környezeti okok miatti veszélyeztetettség volt. A veszélyeztetett gyermekekről jeleznek a gyermekjóléti szolgálat felé. A veszélyeztetett családokat közösen gondozzák, a tapasztalatokról rendszeresen konzultálnak.

A családlátogatások alkalmával beszélnek a szülőknek az egészséges táplálkozásról, a dohányzás káros hatásairól, a higiéniről, az öltözködésről, a tisztálkodásról. Az óvodába, iskolába kerülést megelőzően felkészítik a szülőket az intézmények követelményeire (pl.: mit kell tudni egy három éves gyermeknek ahhoz, hogy az óvodai életre alkalmas legyen).

Az **óvoda** gyermek-és ifjúságvédelmi felelősétől jelzés nem érkezett a gyermekek elhanyagoltsága, nem megfelelő személyi higiénia miatt. Fontosnak tartják a családdal való szoros együttműködést. Családlátogatásokat csak azokban a családokban végeznek, ahol komolyabb a probléma, egyébként az óvodában tartják a kapcsolatot a szülőkkel. Tapasztalataik szerint az itt élő gyermekek hátrányos helyzetének elsődleges oka anyagi eredetű, de a szülők alacsony iskolai végzettsége is gyakori kiváltó ok lehet.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Hiányoznak az otthoni játékok, a koruknak megfelelő mesekönyv, a foglalkozás hiánya. Ezeket a hátrányokat igyekeznek az óvodapedagógusok csökkenteni, amelynek feltétele a rendszeres óvodába járás biztosítása. A hátrányos helyzetű, fejlődésben lemaradt gyermekek felzárkóztatása céljából differenciált foglalkozásokat tartanak, játékos formában.

Szabadidős programokat szerveznek a gyermekek számára: színházi előadásokat, kirándulásokat.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében támogatják a gyermekeket az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük helyes irányú fejlődésében.

Segítik a szülőket a gyermekek gondozásában, ellátásuk megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében.

Kezdeményezik és a gyermekeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolják a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

Alapellátás és védelembe vétel során minden esetben a szülővel és a gyermekkel együttműködve egyéni gondozási-nevelési terv készül. A gondozott családoknál minden esetben vezetnek a rendeletben meghatározott adatlapokat. Szükség szerint – de legalább havi egy alkalommal – látogatják a gondozott családokat. 2011-ben 69 gondozott gyermek esetében 129 **családlátogatásra került sor, 37 család esetében.** Szakmai tanácsokkal, életvezetési minták nyújtásával segítik őket. **Információnyújtásra 81 esetben, tanácsadásra 60 esetben, segítő beszélgetésre 69 esetben, hivatalos ügyekben közreműködésre 45 esetben került sor.** A családlátogatások során szerzett tapasztalataikat az egyéni dokumentációban rögzítik.

A gondozott gyermekek szülei bizalommal fordulnak hozzájuk. Leggyakrabban a villany és gázszámla tartozások rendezéséhez és a családtámogatási, továbbá szociális ellátások igényléséhez kérik segítségüket. A villanyszámlával kapcsolatos ügyintézés nagyban elősegíti Vásárosnamény városban az Esze Tamás Művelődési Központban tartó ügyfélszolgálat is.

A védelembe vétel alatti családgondozás alapjaiban nem különbözik egy alapellátásban lévő családgondozástól, de kívülről, a hatóság részéről ellenőrzött kapcsolat van a családgondozó és a család között.

Az általuk – alapellátás keretein belül – gondozott családoknál a következő **probléma típusok** fordultak elő (egy családon belül több probléma is előfordulhat):

A probléma típusa	2009.	2010.	2011.
- Szülői elhanyagolás	14	6	0
- Kiskorú terhessége	1	0	2
- Nem megfelelő szociális körülmények	18	6	12
- Iskolai, magatartás probléma, beilleszkedési zavar	17	4	3
- Anyagi probléma	18	6	12
- A szülő nem megfelelő életvitele	5	3	1
- Oktatási-nevelési intézményből való indokolatlan hiányzás	16	0	3
- Szexuális zaklatás	0	0	0
- Bűncselekmény elkövetése	8	0	0
- Szenvedélybetegség / gyermek alkoholfogyasztása	1	0	0
- Szabálysértés	0	0	0
- Családon belüli konfliktus	8	2	0
- Gyermeknevelési probléma	1	6	11
- Családba való visszahelyezés	0	0	3
- Kábítószerrel való visszaélés vétség	0	0	0

Az elmúlt év folyamán a következő problémátípusok számának emelkedése figyelhető meg:

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Továbbra is magas a településen a munkanélküliség, melyből fakadóan magas az anyagi problémák száma, a szülői elhanyagolás, gyermeknevelési probléma, a nem megfelelő szociális körülmények.

Az **alapellátás** keretein belüli családgondozás 2 kiskorú esetében fejeződött be a 2011-es év folyamán.

A **megszűnés okai** a következők voltak:

Probléma típusok	Száma
A családgondozás eredményessége	12
Védelembe vétel	3
Nagykorúvá válás	3
Elköltözés miatt	2

Védelembe vételre azért kerül sor, mert az önkéntesen igénybe vehető alapellátások nem vezettek célra, szükség van a kötelezésre, és ennek keretében kell megelőzni a gyermek családból való kikerülését, illetve elérni a bántalmazó, elhanyagoló magatartás megszüntetését, illetve a gyermek magatartásának, káros életvitelének megváltoztatását.

A 2011. évben védelembe vétel keretein belül gondozott gyermekek száma: 25 fő, s ebből az elmúlt évben védelembe vettek száma: 13 fő volt.

A védelembe vételhez vezető okok:

- szülői elhanyagolás,
- életviteli problémák,
- magatartási problémák,
- igazolatlan iskolai hiányzás.

2011. évben eredményesség miatt védelembe vétel megszüntetésére 2 esetben került sor.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a családok gyermeknevelési módszereinek megváltoztatása és a helyes életfelfogás, a jövedelem ésszerű beosztása vezetne eredményre.

A jelzőrendszeri tagok által tett javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- a szülők bevonása, motiválása a problémák megoldása érdekében,
- szigorúbb számonkérés,
- felmérni, hogy a családok megkapnak-e minden támogatást a szociális ellátó rendszerek részéről,
- a szülők és az oktatási intézmények közötti szorosabb kapcsolat elérése,
- a szabadidős tevékenység hasznosabb eltöltése, a csellengő gyerekek figyelemmel kísérése.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetbe kerül személyek vagy családok a helyzet megoldásában a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaihoz fordulhatnak, akik rendelkeznek a megfelelő kompetenciával ahhoz, hogy a krízishelyzetben lévő a jogszabályok által elérhető megfelelő segítségben részesüljön (jogi tanácsadás, pszichológiai segítség, lelki támogatás, mediáció, segítő szervezetek felkutatása), a helyi önkormányzat szociális ellátásokról szóló rendelete szerint eseti jellegű anyagi segítséget nyújt.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Gyermekek napközbeni ellátása:

A gyermekek napközbeni ellátása Vásárosnaményban az óvodákban, az iskolai napköziben és lehetőség szerint nyári napköziben valósul meg.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Az általános iskolákban a **napközis ellátás** az alsó tagozatos tanulók számára biztosított, a felsős tanulók menzai, s a középiskolások **kollégiumi ellátást** igényelhetnek.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mértén biztosított. A település rendelkezik sportsarnokkal, tenispályával, településrészenként futballpályával, oktatási intézményenként tornateremmel és udvari pályákkal is, melyen az iskolai tornaórák és szabadidős sporttevékenységek megtarthatóak. Úszásoktatásra a gyerekek a Szilva Fürdőbe járnak.

A szabadidős és szünidős programokon a település minden gyermeke – érdeklődési körének megfelelően – részt vehet a Művelődési Központban megszervezésre kerülő foglalkozásokon.

Ingyenes tankönyvellátást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, illetve a tartósan betegek kapnak.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

Kedvezményben részesülő tanulók megoszlása:

Intézmény	Étkezők száma összesen	50%-os kedvezmény (fő)	Ingyenes (fő)
Játékkországi Óvodái	366	35	171
Eötvös József Általános Iskola és AMI	600	68	340
Kölcsey Ferenc ÁMK	92	6	68
Petőfi Sándor ÁMK	135	17	81
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	71	43	0
Lónyay Menyhért Szakközép-és Szakképző Iskola	1	1	0
Összesen:	1.265	170	660

Önkormányzatunk 2011-ben nem élt a **nyári gyermekétkeztetés** pályázati lehetőségével, mert az Önkormányzat saját költségvetése terhére nem tudta a pályázathoz szükséges önrészt biztosítani.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor nem rendelkezik az önkormányzat adatokkal.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A karitatív szervezetek adományait a rászoruló családok kapják. A gyűjtést a vöröskereszt, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai végzik, az elosztás pedig az önkormányzat nyilvántartása alapján, rászorultsági alapon történik. Ún. „krízis csomag” kialakításával tudnak a szervezetek sürgős esetben segíteni.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	56	45	51	38	5	195
Más településről bejáró gyermekek létszáma	13	9	11	6	3	42
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	28	11	24	14	4	81
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	14	6	10	10	1	41
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	43	52	27	41	1	224
Más településről bejáró gyermekek létszáma	7	6	7	0	0	24
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	2	1	1	0	21
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	44	42	38	28	1	148
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	28	19	18	15	0	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2009/2010	na	na	49	1	2	3	3
2010/2011	na	na	48	1	1	2	3
2011/2012	na	na	50	1	2	3	3
2012/2013	23	23	46	0	2	2	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatgyűjtés

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében a Nevelési Tanácsadó szakemberein kívül az általános iskola gyógypedagógusai vesznek részt a probléma-típusuknak megfelelően.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	45	0
Szaktanítást végző tanárok száma	38	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	na
Gyermekvédelmi felelős	3	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	1
Kisegítő személyzet	22	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció településünkön nem fordult elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az oktatás feltételeiben az intézmények között nincs jelentős különbség. Vásárosnamény Város Önkormányzata mindent megtesz azért, hogy az esélyt mindenki számára egyformán biztosítsa. Minden iskola rendelkezik könyvtárral, mindenki számára biztosítják az informatika alapjainak elsajátítását, minden általános iskolai tanuló nyelvoktatásban részesül. A szabadidő hatékony eltöltése érdekében sok sport és kulturális tevékenységet, szakkört kínálnak az intézmények, a napközit és tanulószobát igénybevevők száma igen magas. Az általános iskolai intézményeket 2012-ben egy közös intézménnyé szervezték át, a korábbiak tagintézményekké váltak. A feltételek és az oktatás minősége így nem térhet el, s nem is tér el.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	na	na	na	na	na	na	177	64
2009/2010	na	na	na	na	na	na	184	77
2010/2011	na	na	na	na	na	na	162	60
2011/2012	na	na	na	na	na	na	185	97

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az általános és középiskolákban sikeresen működik az Útravaló-program melyben a pedagógusok a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal külön foglalkoznak jobb tanulmányi előmenetelük érdekében.

A nyolcadik osztályt végzett, Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó programjába jelentkezőknek többnyire csak elvi támogatást tud biztosítani a fenntartó önkormányzat.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Minden intézményben működik Intézményi Minőségirányítási Program, melynek keretében az iskolahasználók elégedettségének mérésével, a mérések kiértékelésével szabályozzák az iskolák tartalmi munkáját.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy a „veszélyeztetett gyermek” fogalmat használja, amelynek a megítélése számos szubjektív elemet takar, és mást alkalmaznak köznevelési intézmények.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
A gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-szegényesebb megjelenés óvodában, iskolában)	Az óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő megértetéssel, neveléssel, adományozások
A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése nem teljesen megoldott.	Minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni
Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	A jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, jegyző) felé
Rendszeres étkezéshez jutás	EU-s ételmisszer segélycsomagokra pályázás, segélycsomagok osztása
Elszegényedés jeleinek időben történő észrevétele.	Az óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
 - a nőket a férfakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, a munkafeltételek terén, valamint a szociális biztonság területén.
- A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt, illetve a gyermek napközbeni ellátásának megoldása miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2007	3207	3297	2657	2888	550	409
2008	3112	3290	2595	2850	517	440
2009	3111	2658	2606	2257	505	401
2010	3099	3225	2568	2806	531	419
2011	2791	3184	2346	2817	445	367

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal ebben a kérdésben.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélkülieket érintően van csak adatunk erről a területről, a teljes lakosságot érintően nincs.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal ebben a kérdésben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően nem rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődlegesen a bölcsődei férőhelyek

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

számának kialakítása merül fel feladatként. Városunkban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló óvodai férőhelyek igények mind a három település részen kielégíti.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	56	45	51	38	5	195
Más településről bejáró gyermekek létszáma	13	9	11	6	3	42
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	28	11	24	14	4	81
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	14	6	10	10	1	41
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	43	52	27	41	1	224
Más településről bejáró gyermekek létszáma	7	6	7	0	0	24
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	2	1	1	0	21
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	44	42	38	28	1	148
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	28	19	18	15	0	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, melyekben nagy jelentősége van az iskola orvosoknak és védőnőknek.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. Segítséget a védőnői és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársain keresztül kaphatnak a krízishelyzetbe kerülők.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön az önkormányzati képviselő-testület tagjainak egyharmad része nő. A hivatali, oktatási intézmények dolgozóinak és vezetőinek a többsége is női munkaerő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatának központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, színházi előadások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, a munkaerő-piacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.	Az 55 év feletti nők foglalkoztatottságának biztosítása, növelése.
A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.	Felvilágosítás és ingyenes jogi tanácsadás szervezése a gyermeküket egyedül nevelő nők részére.
A településen nincs bölcsőde.	Bölcsődei ellátás megvalósítása pályázati lehetőséggel.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2007	1091	1619	2710
2008	1076	1599	2675
2009	1055	1574	2629

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2010	1054	1505	2559
2011	1042	1496	2538

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Városunkban a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők aránya 29 %, vagyis elég jelentős az előregedés.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma		55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma		55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
2008	912		38	4	388		na	
2009	844		45	5	281		na	
2010	879		54	6	330		na	
2011	738		62	8	193		na	
2012	754		63	8	243		na	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletti) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt. A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2011. évben 63 fő 55 év feletti.

Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen éljenek a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével.

A település előregedő, az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Az idősek nagy része az „helyi születésű lakosság” kertes házában lakik, ahol akad munka bőven.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen nincs elegendő munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2007	1153	26	2,3
2008	1161	24	2,1
2009	1183	23	1,9
2010	1186	18	1,5
2011	1198	20	1,7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs hivatalos adat a kérdéssel kapcsolatban.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az egészségi állapotuk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat, vagy a civil szervezetek megkeresését, és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra a Humán Szolgáltató Központ Idősök Otthonában van lehetőség, melyet szívesen vesznek igénybe. A célcsoport az egészségügyi szakellátást a helyi szakrendelőkben igénybe tudja venni, aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni, vagy a falugondnoki szolgáltatást pl. a Perényi- és a Károlyi-tanyákon élők.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen aktív nyugdíjas élet folyik, melynek mozgatói a nyugdíjas egyesületek, ahol a tagok rendszeresen összegyűlnek. Jó kapcsolatot ápolnak más települések klubjaival. Munkájukra mindig lehet számítani a településen megszervezésre kerülő rendezvények bonyolításában, vendéglátásban. Szívesen vesznek részt „Ki mit tud?” jellegű énekes-táncos és prózai megmérettetéseken. Rendszeres próbákat tartanak, folyamatosan szép eredményeket érnek el neves országos versenyeken.

c) idősök informatikai jártassága

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, kevesen tudják rendeltetésének megfelelően használni a számítógépet.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály a célcsoport.	Polgárőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége.
Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.	Szűrések, előadások szervezése, tájékoztatók készítése. Az idős emberek egészségügyi állapota javul.
Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.	Előadások, honlap, helyi média lehetőségének bővítése.
Fizikai-, és szellemi aktivitás tudatos megőrzésére több programra van szükség.	Nyugdíjas klubok egymás közötti programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A települési intézmények szívesen vették igénybe csökkent munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását a munkaügyi központok közvetítései és támogatásai felhasználásával, a rehabilitációs hozzájárulás csökkentése is elősegítette ezt. A foglalkoztatási pályázatok is előnyben részesítették a foglalkoztatottak kiválasztásánál és támogatás mértékének meghatározásánál.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetése nem jellemző.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	Állami/önkormányzati			Egyházi			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	1	1	1	na	na	na	na	na	na
étkeztetés	1	1	1	na	1	1	na	na	na
házi segítségnyújtás	1	1	1	na	1	1	na	na	na
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	1	1	1	na	na	na	na	na	na
családsegítés	1	1	1	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	na	na	na	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	na	na	na	na	na	na	na	na	na
támogató szolgáltatás	na	na	na	na	na	na	2	2	2
nappali ellátás	na	na	na	na	na	na	1	1	1

Forrás: helyi adatgyűjtés,

Településünkön a még önmaguk ellátására képes emberek életvitelének a megkönnyítését szívügyének tekinti, a falugondnoki szolgálat és a civil szervezetek személyre szabott gondoskodási lehetőséget jelentenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2007	363	na
2008	343	na
2009	334	na
2010	312	na
2011	648	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogyatékkal élő személyek számára az önkormányzatunknak nincs lehetősége a jogszabályi kötelezettségeken kívüli kompenzációra.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A település nagy részén az akadálymentesítés megoldott, illetve tervezés alatt áll.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A témakörben nem rendelkezünk megfelelő adatokkal.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A nem önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítettségéről információval nem rendelkezünk

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település nagy részén az akadálymentesítés megoldott, illetve tervezés alatt áll.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön fogyatékosok nappali klubja működik, illetve a falugondnoki szolgálat segíti a bevásárlásaikat, kimotozásukat.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Önkormányzatunk csak a jogszabályokban előírt kompenzációkat tudja biztosítani.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

„Segítő Kezek” Közalapítvány (székhelye: 4800. Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.): beteg, fogyatékos gyermekek és családjaik segítségét felvállaló szervezetként tevékenykedik.

Vöröskereszt helyi szervezete is tevékeny részt vállal, különösen a beteg és mélyszegénységben élő gyermekek megsegítésében.

A településen a **rendőrség** bűnmegelőzési munkáját kiegészítik és támogatják a helyi **polgárőr** szervezetek, akik a közrend, közbiztonság védelmében, a közterületek közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. Mind a három településrészen működik önálló polgárőr szervezet.

Vásárosnamény Diák Sportegyesület (székhelye 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 21.): A fiatalok számára a sportolás és testedzés lehetőségének biztosít, utánpótlást nevel a futball sportágban, versenyeket szervez és a sport hagyományainak ápolja.

Beregért és Jövőnkért Egyesület (székhelye: 4803 Vásárosnamény II., Gulácsi út 69.): Az egyesület tevékenységének elsődleges célja térségben élők támogatása.

Diákmozgalomért Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Kossuth út 19.)

Beregi Iskolaszövetség (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12.)

Beregi Diáksport Egyesület (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12.)

Eötvös József Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12.): Célja a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, az éves iskolai névadó nap megrendezése, az Eötvös József Általános Iskola tárgyi feltételeinek javítása.

HÓRUSZ Oktatási és Térségfejlesztési Közhasznú Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Petőfi utca 37/ a.): A egyesület céljai között szerepel a keleti régió térség-fejlesztése, felzárkóztatása, különösen az oktatás és képzés eszközeinek felhasználásával. A korszerű és igényes pedagógiai munkát folytató alap és középfokú oktatás támogatása, érdekképviselője. Kulturális, művelődési, szabadidő és ismeretterjesztő programok, előadások szervezése és támogatása. Az oktatási intézmény-, és az abban tanuló- és szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, segítése. Továbbá tudományos tevékenység, kulturális tevékenység, természetvédelem, euroatlanti integráció elősegítése, egyéb az alapító okiratban foglaltak szerint.

Kölcseys Gyermekéért Alapítvány (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Damjanich utca 34.) Az Egyesület fő tevékenysége a Kölcsey Ferenc Általános Művelődési Központ tanulóinak szellemi, fizikai és erkölcsi fejlődésének segítése. Az iskola felszereltségének javítása. A nevelési feltételek javítása, korszerűsítése. A gyermekekkel kiemelten foglalkozók támogatása. Egyéni és csoportos tanulmányok támogatása. Tanulmányutak, szakkirándulások szervezése. Az idegen nyelvtanítás feltételeinek korszerűsítése, kulturális tevékenység.

Vásárosnaményi Református Egyház (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Beregszászi út 2.)

Vitkai Református Egyház (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Kiss Ernő u. 2.)

Római Katolikus Egyház (székhelye: 4800 Vásárosnamény, Rákóczi Ferenc út 19.)

Az egyházak a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a kisgyermekes nők, a fogyatékkal élők célcsoportokkal is foglalkoznak rendszeres vagy eseti jelleggel.

A helyi nyugdíjas klubokra is mindig lehet számítani a rendezvények támogatásában, lebonyolításában.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az **Önkormányzat** a jóléti háló alakításában és működtetésében fokozottabban **számít** a civilek részvételére, így a városban **működő egyházak, nyugdíjas szervezetek, ifjúsági szervezetek, a vöröskereszt, az alapítványok és egyéb civil segítők aktív közreműködésére**, akik tagjai az észlelő-jelzőrendszernek, és partnerként vesznek részt a pályázati és egyéb programok megvalósításában is.

Vásárosnamény Város Önkormányzata a gyermekjóléti, gyermekvédelmi alap, kötelező vagy vállalt feladatait saját fenntartású, vagy kistérségi társulások intézmény, illetve megyei intézmény útján látja el.

A városban működő civil szervezetek a fenti területeket nem fedik le teljes körűen. Ezek a szervezetek az alábbiak szerint kategorizálhatók: egyesületek, sportegyesületek, alap- és középfokú oktatási-nevelési

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

intézmények alapítványai. Az oktatási-nevelési intézmények alapítványainak célja minden esetben az intézményi oktatás feltételeinek javítása, az SZJA 1%-ából befolyó bevételekből.

Az önkormányzatok alapvető kötelessége és érdeke, hogy feladataikat költséghatékony módon oldják meg, részben, mert közpénzek felhasználásáról van szó, részben pedig e feladatok rendszerint alulfinanszírozottak. Ez utóbbi olyan megoldások keresésére ösztönzi az önkormányzatot, melyek lehetőség szerint minimális költségvetési forrás leköltésével megfelelően biztosítják az ellátást. Az együttműködés egyik lehetséges formája a feladatmegosztás. Az önkormányzat saját forrásai és kapacitásuk kiegészítésére, a rugalmasság és a szaktudás bővítésére keresi az együttműködés lehetőségeit a kultúra, sport- és szabadidő, oktatás, egészségügy, szociális ellátás, környezetvédelem, településfejlesztés területén. Településünkön csak Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi **társulásokkal** való partnerség

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat (RNÖ) szívesen vállal szerepet minden, a roma célcsoportot érintő feladat, pályázat megvalósításában, ennek biztosítására együttműködési megállapodás is létrejött az RNÖ és Vásárosnamény Város Önkormányzata között (A HEP 3. 8. pontjában részletesen ismertetésre került.)

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A HEP 8. a) pontjában a nevek ismertetése mellett ez már kifejtésre került.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs értékelhető adatunk ezen a területen. Szükséges az adathiány megszüntetése, a megfelelő információk megszerzése céljából a kapcsolatok építése.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzéshez adatot szolgáltatottak, illetve a korábban elkészített anyagaik felhasználásával segítségünkre voltak az önkormányzati intézmények dolgozói, a területek szakemberei. A kapcsolatot elektronikus úton tartottuk. A jövőben fórum jelleggel történő megbeszéléseket is tervezünk.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az önkormányzat honlapján elérhetővé tettük az első verziót, és a beérkező vélemények alapján a szükség szerinti módosító javaslatokat a képviselő-testület elé visszük.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony az aktív korú lakosságon belül a foglalkoztatottak aránya	Az önkormányzat nyújtson be pályázatot minden elérhető közfoglalkoztatási pályázatra. Mezőgazdasági képzés(ek) és piacképes szakmákra átképzés(ek) szervezése az álláskereső álláskeresői esélyeinek növelése érdekében.
	13% -os mértékű az aktív korú lakosságon belül a 21-35 év közötti korú nyilvántartott álláskereső aránya	Az önkormányzat nyújtson be pályázatot tapasztalatszerzési céllal kiírt közfoglalkoztatási pályázatra.
	A településen magas a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma (368 fő/2011.év)	Tájékoztatási rendszer működtetése a rászorulóknak önkormányzat és civil megsegítése érdekében
	Magas az aktív korú lakosságon belül a nyilvántartott pályakezdő álláskereső aránya	Pályakezdő munkanélküliek tudásbázisának felmérése, kijáánlása a munkaerőpiacra.
	Magas a nyilvántartott álláskereső között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya	Általános iskola felnőttképzési program beindítása az alacsony képzettségű munkaerő-piaci esélyének javítására. Alacsony képzettségű lakosság speciális foglalkoztatási programjának kidolgozása.
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése nem teljesen megoldott, a rendszeres étkezéshez	Minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	jutásuk nem mindig biztosított.	
	Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása.	A jelzőrendszer hatékony működtetése, a környezet, elsősorban a pedagógusok észrevételeinek azonnali továbbítása az illetékesek felé (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, jegyző) felé
	Elszegényedés jeleinek időben történő észrevétele.	óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, cserebere akciók szervezése
Idősek	A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály a célcsoport.	Polgárország fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatósága, elérhetősége.
	Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.	Szűrések, előadások szervezése, tájékoztatók készítése. Az idős emberek egészségügyi állapota javul.
	Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.	Előadások, honlap, helyi média lehetőségének bővítése.
	Fizikai-, és szellemi aktivitás tudatos megőrzésére több programra van szükség.	Nyugdíjas klubok egymás közötti programok szervezése.
Nők	Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, a munkaerő-piacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.	Az 55 év feletti nők foglalkoztatottságának biztosítása, növelése.
	A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.	Felvilágosítás és ingyenes jogi tanácsadás szervezése a gyermeküket egyedül nevelő nők részére.
	A településen nincs bölcsőde.	Bölcsődei ellátás megvalósítása pályázati lehetőséggel.
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A aktívkorúak foglalkoztatásának bővítése 2. Élethosszig tartó tanulás 3. Az életminőség szinten tartása	Önkormányzati Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat Munkaügyi Kirendeltség
Gyermekek	1. Családi kötelek erősítése. 2. Étkezés biztosítása 3. Védelem 4. Szakemberek tájékoztatása	Önkormányzati Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Nevelési Tanácsadó Oktatási intézmények Védőnői Szolgálat Gyámhatóság
Nők	1. Túl az ötvenen is értékes vagyok! 2. Tájékoztatás, jogi segítségnyújtás 3. Bölcsőde létesítése	Önkormányzati Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Munkaügyi Kirendeltség BEREGTÖT Egészségügyi Alapellátás és Védőnői Szolgálat
Idősek	1. Senki ne legyen áldozat! 2. Szűrőprogramok népszerűsítése 3. Az idősek megfelelő tájékoztatása az őket érintő kérdésekben. 4. Aktív nyugdíjas évek.	Önkormányzati Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Nyugdíjas Klubok Esze Tamás Művelődési Központ Városi Rendőrkapitányság Egészségügyi Alapellátás és Védőnői Szolgálat
Fogyatékkal élők	1. Az elszigeteltség csökkentése a fogyatékkal élők körében. 2. A fizikai akadályok megszüntetése. 3. Egészségügyi prevenció a fogyatékkal élők életében.	Önkormányzati Osztály Roma Nemzetiségi Önkormányzat Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Nyugdíjas Klubok Esze Tamás Művelődési Központ Városi Rendőrkapitányság Egészségügyi Alapellátás és Védőnői Szolgálat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nem érzik kirekesztettnek magukat.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőség szerint foglalkoztatáshoz, ezáltal szociális biztonsághoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, érzelmi fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaikból eredő speciális szükségleteinek a kielégítésére, a velük szemben történő szolidáris viselkedésre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi szerepvállalás erősítését, az anya- és a családösszetartó szerep támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására, az elszigeteltség csökkentésére.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A aktívkorúak foglalkoztatásának bővítése	A helyzetlelemzés az aktív korú lakosság belüli foglalkoztatottak aránya 13%-os mértékű az aktív korú lakosságon belül a 21-35 év közötti korú nyilvántartott álláskeresők aránya; Magas az aktív korú lakosságon belül a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya	A foglalkoztatottak számának növelése, munkatapasztalat megszerzésének biztosítása.	- Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve - Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel	Legalább évente két 6 vagy 8 órás foglalkoztatási programhoz biztosítani kell a költségvetésben az önrészt. Pályázat benyújtása a Munkügyi Kirendeltséghez.	Polgármester	Folyamatos	Foglalkoztatottak száma	Önkormányzati költségvetés, személyi és tárgyi feltételek megteremtése. Pályázati támogatás	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
2	Élethosszig tartó tanulás	Magas a nyilvántartott álláskeresők között a legfejlettebb általános iskolai végzettséggel rendelkező lakosok aránya	Piacépes szaktudás megszerzése.	- Vásárosnamény Város Anti-szegregációs Terve - Együttműködési Megállapodás az RNÓ-vel	Kapcsolatiépítés a szakképző intézményekkel. Gyakorlati képzés helyeinek keresése.	Önkormányzati Osztály	Folyamatos	A képzések és az elhelyezkedők arányának az alakulása.	Pályázati források.	Képző szervezetek forrásainak, gyakorlati helyek függvényében fenntartható.
3	Az életminőség szinten tartása	A településen a magas lakásfenntartási	Az elszegényedett családok		További támogatási lehetőségek	Önkormányzati Osztály	Folyamatos	A lakásfenntartási támogatásban	Állami és önkormányzati források.	Források megléte esetén folyamatosan.

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	támogatásban részesülők száma (368 fő/2011.év)	elátottságának csökkentése	további forrásainak keresése, munkalehetőségek biztosítása.	Önkormányzati Osztály	Folyamatos	Gondozott családok száma.	Személyi és tárgyi feltételek megteremtése.	Folyamatosan fenntartandó.
II. A gyermekek esélyegyenlősége								
1	Családi kötelezések erősítése.	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, szellemi, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	A család működését zavaró és akadályozó okok kiküszöbölése. A családok bevonása szervezett programokba.	Megfelelő szakemberek bevonása a családgondozásba, egyéni fejlesztésbe.	Folyamatos	Gondozott családok száma.	Személyi és tárgyi feltételek megteremtése.	Folyamatosan fenntartandó.
2	Étkezés biztosítása	A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése nem teljesen megoldott, a rendszeres étkezéshez jutásuk mindig biztosított.	A kedvezményes étkeztetést vegyék igénybe a rászorultak.	A szülők tájékoztatása a kedvezményekről, meggyőzése az igénybevételelőnőiről.	Folyamatos	A kedvezményes étkeztetést igénybe vevők száma.	Állami, önkormányzati források biztosítása.	Folyamatosan fenntartandó
3	Védelem	Érzelmi, és testi bántalmazások előfordulása	Ne forduljanak elő gyermekbántalmazások.	A gyermek jogairól, a jelzőrendszer hatékony működtetése.	Folyamatos	A jelzőrendszerhez beérkező esetek számának alakulása.	Humánerőforrás biztosítása.	Folyamatosan fenntartandó
4	Szakemberek tájékoztatása	Elszégnyedés jeleinek időben történő észrevétele.	Az oktatási intézmények dolgozóinak és a gyermekek	A gyermekkel foglalkozó szakemberek észrevételeiket továbbítsák	Folyamatos	Jelzések számának alakulása.	Önkormányzati és egyéb adományi források bevonása.	Folyamatosan fenntartandó

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

								életkörülményei ben bekövetkező drasztikus változásokat, és tegyék meg a szükséges lépéseket.		segítséget nyújtó, vagy adományozó szervek felé.					
III. A nők esélyegyenlősége															
1	Túl az ötvenen is értékes vagyon!	Az 55 év feletti munkanélküli nők száma magas, munkaerő- piacon való elhelyezkedésük nagyon nehéz.	Az önkormányzat a közfoglalkoztatá s során részeseítse előnyben a lehetőségekhez mértén az 55 év feletti munkavállalókat , annak érdekében, hogy ez a korosztály minél nagyobb létszámban legyen jelen a (köz)foglalkozta tásban.	Központi jogszabályok	Felvilágosítás és ingyenes jogi tanácsadás a szervezése a gyermeküket egyedül nevelő nők részére.	Jegyző	Folyamatos	Az 55 év feletti nők foglalkoztatásán ak alakulása	Önkormányzati költségvetés, humán erőforrás biztosítása.	Önkormányzati támogatás függvényében fenntartható					
2	Tájékoztatás, jogi segítségnyújtás	A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag és jogilag kiszolgáltatott helyzetben vannak.	A nők érdekvérvényesít ő képessége javuljon, az ismeretek bővíjjenek.				Folyamatos	A fórumokon, tanácsadásokon résztevők száma.	Civil szervezetek által biztosított humán erőforrás al.	Folyamatosan fenntartható					
3	Bölcso létesítése	A településen nincs bölcso.	Biztosítva a településen a bölcso koruak ellátása.		A BEREGETŐT által forrásból épüljön meg a tervezett bölcso.	Polgármester	2014. 12. 31.	A bölcso férőhelyek száma.	Polgármesteri forrás	Önkormányzati forrásból fenntartható					
IV. Az idősek esélyegyenlősége															
1	Senki ne legyen áldozat! áldozat! leginkább	A bűnelkövetők számára	Az idősek ne vájjanak áldozattá	Vásárosnamé Város Önkormányzatá	Bűnmegelőzési tájékoztatás, figyelem	Jegyző	Folyamatos	Tájékoztató kiadványok, fórumok száma.	Humán erőforrás	Folyamatosan fenntartható					

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

		veszélyeztetett a korosztály célcsoport.	városunkban.	nak Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója és Cselekvési Terve	felhívás az áldozattá válás elkerülése érdekében.						
2	Szűrőprogramok népszerűsítése	Az idős emberek morbiditási mutatói rosszak.	Az idős emberek halálózási mutatóinak lehetőség szerinti csökkentése.		A megelőzés érdekében ingyenes szűrővizsgálatok biztosítása, az eljutás elősegítése.	Alpolgármester	Folyamatos	A szűréseken részt vett idősök aránya.	Önkormányzati, civil források bevonása.	Folyamatosan fenntartható	
3	Az idős emberek megfelelő tájékoztatása az őket érintő kérdésekben.	Nyugdíjasokat érintő kérdésekben tájékoztatások hiánya.	A korosztály tájékozottsága javul.		A városi média felületén, az önkormányzat ügyintézőin, a falugondnokon, a házi segítségnyújtók n, háziorvosokon keresztül az információk megfélelő átadása korosztály számára.	Jegyző	Folyamatos	Panaszbejelentések számának csökkenése.	Humán erőforrás biztosítása.	Folyamatosan fenntartható	
4.	Aktív nyugdíjas évek.	Fizikai, szellemi aktivitás tudatos megőrzésére több programra van szükség.	A nyugdíjasok aktivitása erősödik.		Fizikai, szellemi aktivitás tudatos megőrzésére programok. Nyugdíjasklub, Énekkarok (helyi hagyományok) megtartása.	Jegyző	Folyamatos	Rendezvények számának alakulása.	Humán erőforrás biztosítása.	Folyamatosan fenntartható	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Az	Az elszigetelten	Az elszigetelten	A	A	Önkormányzati	Folyamatosan.	A nappali klub	Civil erőforrás		

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

	élszigeteltség a fogyatékkal élők körében.	élő, fogyatékkal élők vagy gyermekek nevelő szülőknél vagy fogyatékos ápoló családtagnak kapcsolatteremtő szere, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	élő, fogyatékkal élők vagy gyermekek nevelő szülőknél vagy fogyatékos ápoló családtagnak kapcsolatteremtő szere, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	élő, fogyatékkal élők vagy gyermekek nevelő szülőknél vagy fogyatékos ápoló családtagnak kapcsolatteremtő szere, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	élő, fogyatékkal élők vagy gyermekek nevelő szülőknél vagy fogyatékos ápoló családtagnak kapcsolatteremtő szere, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	kommunikáció szintere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget. lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Kapcsolatfelvételi a nappali klubbal.	Osztály	rendeztvényein résztvevők száma.	bevonása.	
2	A fizikai akadályok megszüntetése.	Közszolgáltatásokhoz, kulturális sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	A fizikai akadálymentesítés és megvalósítása.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.	Jegyző	A fizikai akadálymentesítés 2014.12.31. A programoké folyamatos.	Az akadálymentesített önkormányzati intézmények, közterületek száma, programok száma, résztvevők száma.	Önkormányzati és pályázati források.	Folyamatosan fenntartható	
3.	Egészségügyi prevenció a fogyatékkal élők életében.	Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen	A mozgásukban korlátozottak eljuttatása a szűrővizsgálatok ra. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramok ra történő	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb részben vegyenek részt egészségügyi szűrővizsgálatok	Jegyző	Folyamatos	A szűrőprogramok száma, Résztvevő célcsoport személyek száma.	A	Folyamatosan fenntartható	

VÁSÁROSNAMÉNY VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

		korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	eljutásuk (eljuttatásuk) terén.		on.					
--	--	---	---------------------------------	--	-----	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be, és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Munkacsoportot hozunk létre, melynek vezetője a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság elnöke, tagjai a jegyző, az önkormányzat HEP képzésen részt vett köztisztviselői.

A HEP Munkacsoport feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások szükség szerinti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Munkacsoport ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására a képviselő-testület számára.

Nyilvánosság

A Helyi Esélyegyenlőségi Program teljes dokumentációja mindenki számára hozzáférhető az önkormányzat honlapján. A véleményeket, észrevételeket folyamatosan jelezhetik a hep@vasarosnameny.hu elérhetőségen.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A két évente történő monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori jegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Munkacsoport létrejöttének szervezése, működésének támogatása.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Munkacsoport tagjainak a bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerjék és kövessék a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Munkacsoport vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen,
- a HEP Munkacsoport összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Munkacsoport 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Munkacsoport a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Vásárosnamény Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Vásárosnamény Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és *11K/2013.(VI.26.)*.... számú határozatával elfogadta.

Melléletek:

Dátum : 2013. június 26.

Filep Sándor
polgármester

HEP elkészítési jegyzék

A HEP elkészítésében közreműködő szervezetek:

NÉV	Aláírás
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	<i>Kovács Erika</i>
Egészségügyi Alapellátás és Védőnői Szolgálat	<i>Gizdovics János ALB</i>
Eötvös József Általános Iskola és AMI	<i>Székely Zoltán</i>
Játékország Óvodái	<i>Balogh Gábor</i>
Roma Nemzetiségi Önkormányzat	<i>Balogh József</i>
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Vásárosnaményi, Baktalórántházai Kistérségi Népegészségügyi Intézet	<i>Dr. Pálóczi Zoltán</i>
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnamény Járási hivatal Járási Munkaügyi kirendeltsége	<i>Kovács</i>
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnamény Járási Gyámhivatala	<i>Filcsák Gábor</i>
Városi Rendőrkapitányság	<i>Kapalos János</i>

HEP 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t és Mellékletét a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

Az elkészítésben részt vettek:

Arató Ferenc, Bigazzi Sára, Cserti-Csapó Tibor, Híves Tamás, Kokas Dóra, Lakatos Szilvia, Orbán Anikó, Orsós Anna, Szauer Csilla, Szemenyei Mariann, Torda Ágnes, Trendl Fanni, Varga Aranka, Vég Zoltán Ákos.

Az elkészült kéziratához kiegészítő megjegyzéseket tettek a TÜR KKI esélyegyenlőségi mentorai.

Az alábbi adattáblák Vásárosnamény Város Önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma:2013.06.10.

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Táblák

A település bemutatása	4
[redacted]	4
[redacted]	5
[redacted]	6
[redacted]	6
[redacted]	7
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	8
[redacted]	8
[redacted]	8
[redacted]	9
[redacted]	9
[redacted]	10
[redacted]	10
[redacted]	10
[redacted]	11
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	11
3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások	11
3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés	12
3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok	12
3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma	13
3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése	13
3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma	14
3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása	14
[redacted]	14
[redacted]	15
[redacted]	16
[redacted]	17
3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	17
[redacted]	17
3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete	18
3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány	19
3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők	20
[redacted]	21
[redacted]	21
[redacted]	21
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	22
[redacted]	22
[redacted]	22
[redacted]	23
4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	23
4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek	24
4.2.2. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete	24
4.2.3. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	24
4.2.4. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	25
[redacted]	25
[redacted]	26
[redacted]	27
[redacted]	27
[redacted]	28

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.	29
[REDACTED]	29
4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele	30
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása	31
4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár	32
4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megosztás	33
[REDACTED]	36
[REDACTED]	36
4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás	36
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár	37
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek	37
[REDACTED]	37
4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban	38
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok	41
4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton	42
4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában	43
4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok	43
A nők helyzete, esélyegyenlősége	44
[REDACTED]	44
5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	44
5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	44
5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	45
5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	45
[REDACTED]	45
[REDACTED]	46
5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	46
5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	46
5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben	47
5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	47
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	48
[REDACTED]	48
[REDACTED]	48
6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága	48
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	48
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén	49
[REDACTED]	49
[REDACTED]	49
6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	50
6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága	50
6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	51
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
[REDACTED]	52
[REDACTED]	52
7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban	52
7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások	54
7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények	55
7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.	56
7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkoztatóknál	57
7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben	57
7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások	57

A település bemutatása

	lakónépesség
2006 (fő)	9150 fő
2007 (fő)	8964 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-2,5 %
2008 (fő)	8917 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-0,5 %
2009 (fő)	8813 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-1,2 %
2010 (fő)	8707 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-1,2 %
2011 (fő)	8670 fő
Lakónépesség számának változása (%)	-0,4 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

állandó népesség száma (2011)	8770 fő
nő	4540 fő
	51,77 %
férfi	4230 fő
	48,23 %
0-2 évesek	231 fő
	2,63 %
0-14 éves nők	583 fő
	6,65 %
0-14 éves férfiak	644 fő
	7,34 %
15-17 éves nők	156 fő
	1,78 %
15-17 éves férfiak	165 fő
	1,88 %
18-54 éves nők	2355 fő
	26,86 %
18-59 éves férfiak	2723 fő
	31,05 %
60-64 éves nők	305 fő
	3,48 %
60-64 éves férfiak	271 fő
	3,10 %
65 év feletti nők	771 fő
	8,79 %
65 év feletti férfiak	427 fő
	4,87 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2006	1144	1509	75,8
2007	1153	1432	80,5
2008	1161	1364	85,1
2009	1183	1301	90,9
2010	1186	1249	94,9
2011	1198	1227	97,6

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősök fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálandó. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2007	198	306	-108
2008	167	251	-84
2009	171	248	-77
2010	163	244	-81
2011	144	207	-63

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2007	88	101	-13
2008	85	89	-4
2009	86	91	-5
2010	83	89	-6
2011	64	87	-23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1. táblázat: 2007-2011 közötti időszakban regisztrált álláskeresők száma és aránya a 15-64 éves népességhez képest

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2007	3281	2538	5819	409	12,4	550	21,6	959	16,4
2008	3296	3184	6480	440	13,3	517	16,2	957	14,8
2009	3865	2570	6435	401	10,4	505	19,6	906	14,1
2010	3212	3204	6416	419	13,0	531	16,6	950	14,8
2011	3186	3159	6345	367	11,5	445	14,1	812	12,8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával $\times 100$

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15-64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2. táblázat: Regisztrált álláskeresők száma és aránya életkorcsoportok szerint

		2007	2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	873	957	906	950	812
	%					
20 éves és fiatalabb	fő	32	52	54	47	41
	%	3,7	5,4	6,0	4,9	5,0
21-25 év	fő	169	172	153	163	122
	%	19,4	18,0	16,9	17,2	15,0
26-30 év	fő	112	123	126	137	118
	%	12,8	12,9	13,9	14,4	14,5
31-35 év	fő	121	133	112	111	84
	%	13,9	13,9	12,4	11,7	10,3
36-40 év	fő	117	130	108	112	106
	%	13,4	13,6	11,9	11,8	13,1
41-45 év	fő	110	115	103	111	91
	%	12,6	12,0	11,4	11,7	11,2
46-50 év	fő	102	126	120	130	110
	%	11,9	13,2	13,2	13,7	13,5
51-55 év	fő	72	70	95	104	94
	%	8,3	7,3	10,5	10,9	11,6
56-60 év	fő	35	35	35	33	46
	%	4,0	3,7	3,9	3,5	5,7
61 év felett	fő	3	2	0	2	0
	%	0,3	0,2	0	0,2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2007	409	550	959	269	336	873	65,8	61,1	91,0
2008	440	517	957	283	292	575	64,3	56,5	60,1
2009	401	505	906	254	251	505	63,3	49,7	55,7
2010	419	531	950	280	261	541	66,8	49,2	56,9
2011	367	445	812	216	212	428	58,9	47,6	52,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százzal. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2007	807	861	1668	65	8,1	81	9,4	146	8,8
2008	776	859	1635	81	10,0	67	7,8	148	9,1
2009	752	834	1586	51	6,8	62	7,4	113	7,1
2010	754	829	1583	45	6,0	70	8,4	115	7,3
2011	751	799	1550	45	6,0	54	6,8	99	6,4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblában a Nemzeti Munkaügyi Hivataltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetőek el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	7340	3894	3446	6476	3324	3152	864	11,8	570	14,6	294	8,5
2011	7543	3957	3586	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából. Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alapadatsor.

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2007	959	46	337
2008	957	36	358
2009	906	38	303
2010	950	42	342
2011	812	29	260

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
2008	na	na	na
2009	na	na	na
2010	na	na	na
2011	na	na	na
2012	na	na	na

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik

meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

	középfokú felnőttoktatásban résztevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztevők		szakközépfiskolai felnőttoktatásban résztevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	157	na	na	na	na	na	na
2009	270	na	na	na	na	na	na
2010	318	10	na	na	na	na	na
2011	369	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	na	na	na	na
2009	na	na	na	na
2010	256	na	na	na
2011	465	na	na	na
2012	431	na	na	na

Forrás: Önkormányzat adatai

Ki kell számolni, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban, valamint hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt a foglalkoztatási formában. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel – pl. nemzetiségi önkormányzat vagy civil szervezet stb. – való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis- kereskedelmi üzletek száma	vendég- látóhelyek száma	állami szektorban foglalkozta- tottak száma	kivetett iparűzési adó (ft)	befizetett iparűzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban rész vevők száma
2008	na	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámának alakulásához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	<i>elérhetőse g átlagos ideje autóval</i>	<i>autóbusz járatpárok száma munka- napokon</i>	<i>átlagos utazási idő autóbuszsal</i>	<i>vonat járatok átlagos száma munkanapoko n</i>	<i>átlagos utazási idő vonattal</i>	<i>Kerékpár úton való megközelít- hetőség</i>	<i>átlagos utazási idő kerékpáron</i>
<i>Legköze- lebbi centrum</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Megye- székhely</i>	50 perc	13	1 óra 15 perc	18	1óra 50 perc	na.	9 óra 54 perc
<i>Főváros</i>	2óra 46 perc	2	6 óra 30 perc	31	5 óra 20 perc	na.	34 óra 55 perc

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a táblázatban megadottak mellett, illetve helyett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros) elérhetőségét különböző közlekedési módokkal. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	<i>van/nincs</i>	<i>Felsorolás</i>
<i>fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen</i>	na	- - -
<i>fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban</i>	na	- - -
<i>az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen</i>	na	- - -
<i>az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban</i>	na	- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzaskörzetében (közeli város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, a harmadik oszlopban sorolja fel ezen

programokat. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	na	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti adatok szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas. Segítségével áthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	na	- - -
felnőttképző programok a vonzáskörzetben	na	- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	na	- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben	na	- - -
Helyi foglalkoztatási programok a településen	na	- - -
Helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	na	- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni a településen, vagy vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) elérhető, a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és a rendelkezésre álló szolgáltatások (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) listáját. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, illetve a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásoközpontban		egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások a vonzásokörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzásokörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felnőttképzési és a foglalkoztatási programokon résztvevők száma fontos mutató a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörésre vonatkozóan. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	na	na
2009	na	na
2010	na	na
2011	na	na
2012	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó fejezetében találhatjuk részletesen kifejtve. Ez alapján kereshetjük meg, hogy hány főt foglalkoztattak a mélyszegénységben élő és hány főt a romák/cigányok közül a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2007. 1. negyedév	898	54	6,0
2007. 2. negyedév	829	34	4,1
2007. 3. negyedév	901	49	5,4
2007. 4. negyedév	875	67	7,7
2007. átlag	876	51	5,8
2008. 1. negyedév	984	74	7,5
2008. 2. negyedév	908	29	3,2
2008. 3. negyedév	859	63	7,3
2008. 4. negyedév	912	43	4,7
2008. átlag	916	52	5,7

2009. 1. negyedév	1028	48	4,7
2009. 2. negyedév	830	30	3,6
2009. 3. negyedév	871	89	10,2
2009. 4. negyedév	844	103	12,2
2009. átlag	893	67	7,5
2010. 1. negyedév	935	90	9,6
2010. 2. negyedév	821	30	3,7
2010. 3. negyedév	832	66	7,9
2010. 4. negyedév	879	106	12,1
2010. átlag	867	73	8,4
2011. 1. negyedév	1100	83	7,6
2011. 2. negyedév	918	48	5,2
2011. 3. negyedév	810	48	5,9
2011. 4. negyedév	738	5	0,7
2011. átlag	891	46	5,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány %-a részesült álláskeresési járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.2. táblázat: Járadékra jogosultak aránya a nyilvántartott álláskeresők között

	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2007	959		359	37,4
2008	957		297	31,0
2009	906		441	48,7
2010	950		362	38,1
2011	812		594	73,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott álláskeresők számával, majd megszorozzuk százzal. Az elemzés során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3. tábla: Rendszeres szociális segélyben részesülők és foglalkoztatást helyettesítő támogatás támogatottjai száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2007	344	5,9	na	na	na	na
2008	394	6,1	na	na	na	na
2009	274	4,3	na	na	na	na
2010	304	4,7	na	na	na	na
2011	250	3,9	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakóközösségét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2007	3316	na	na	na	na	na	na	na
2008	3319	na	70	na	na	na	na	na
2009	3332	na	68	na	na	na	na	na
2010	3335	na	68	na	na	na	na	na
2011	3337	na	70	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.

Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	na	na
2009	na	na
2010	na	na
2011	na	na
2012	na	na

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint. Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.

A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban, lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli).

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási támogatásban részesítettek és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2007	305	0
2008	269	0
2009	260	0
2010	258	0
2011	368	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	2	
Telepi lakások száma a településen:	2008	na
	2009	na
	2010	na
	2011	na
	2012	na
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva	1.	2,9%
	2.	3,6%
A telep/ek megközelíthetősége:	jó	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)	0	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telepí, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	na	na	na	na

aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	na	na	na	na
---	----	----	----	----

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

Kérjük, a táblázat második sorába írja be a település különböző területein a komfort nélküli lakások számát. A harmadik oszlopban számítsa ki ezen lakások arányát az adott lakóterület összes lakásához viszonyítva. Komfort nélküli (substandard) a lakás, amelyre érvényes a következő feltételek valamelyike: nincs WC vagy fürdőszoba; nincs szennyvízelvezető-csatorna; hiányzik az alapozás, a fal vályogból épült; nincs vezetékes víz. Substandard a lakás akkor is, ha a lakásban nincs konyha és a teljes alapterület nem éri el az 50 m²-t. Szilárd falazattal rendelkező lakás: a falazat anyaga kő, tégl, beton, panel.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008	na	na	na
	2009	na	na	na
	2010	na	na	na
	2011	na	na	na
	2012	na	na	na
0-6-éves	na	na	na	na
7-14 éves	na	na	na	na
15-30 éves	na	na	na	na
31-45 éves	na	na	na	na
46-64 éves	na	na	na	na
65< éves	na	na	na	na
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott	na	na	na	na
munkanélküli	na	na	na	na
inaktív	na	na	na	na
eltartott	na	na	na	na
segélyezettek száma	na	na	na	na
hátrányos helyzetű gyermekek száma	na	na	na	na
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	na	na	na	na

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárni a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

2.2.2. Háziorvosi szolgálatok

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2007	4	1	3
2008	4	1	3
2009	4	1	3
2010	4	1	3
2011	4	1	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

2.2.3. Közgyógyellátás

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2007	308
2008	305
2009	291
2010	288
2011	313

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

2.2.4. Ápolási díjban részesítettek

	ápolási díjban részesítettek száma
2007	na
2008	32
2009	32
2010	35
2011	43

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2007	1808	na	na	na
2008	1739	14	2	437
2009	1677	12	8	445
2010	1599	22	8	463
2011	1548	25	10	480

Forrás: TelR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételeivel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2007	839	na	na	na	na
2008	816	na	na	na	na
2009	818	na	na	na	na
2010	867	na	na	na	na
2011	843	na	na	na	na

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve,

hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. táblázat – Ingyenes étkezésben résztvevők száma, 2008-2012 között

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	191	na	na	na	na	na
2009	207	na	na	na	na	na
2010	219	na	na	na	na	na
2011	215	na	na	na	na	na
2012	229	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2008	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségétől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól. Kiegészítő információkkal a nem magyar állampolgárságú gyermekek részletesebb és a helyi viszonyoknak megfelelő felsorolása javasolt (állampolgárság, nyelv, magyarországi státusz stb.).

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
518	294	na	0	0	na	na
Megközelítés, elérhetőség perc	na	na	0	0	na	na

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek létszáma mellett meg kell vizsgálni, hogy milyen arányban veszik igénybe az óvodai nevelés előtt az esetlegesen rendelkezésre álló korai fejlesztésben fontos szolgáltatásokat, mint a bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, majd az óvodai nevelés. A szolgáltatások elérhetősége, távolsága, kihasználtsága szintén elemzési szempont a helyzetelemzés során.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő SNI általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
638	16	na	Vásárosnamény

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban (KSH definíció) vagy krízisterületnek minősíthető lakótömbben, substandard lakásokban stb. élő családok gyermekeinek a helyzetének a vizsgálata több szempont mellett, végezhető el intézményi (gyerekjóléti szolgálat) és önkormányzati adatok alapján. Fel kell tárnai az e területeken élő családok gyermekeit érintő szociális, oktatási, egészségügyi helyzetét.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma
033433	Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	940	na	na	na

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő tanulók adatait iskolafenntartói háttértől függetlenül, minden általános iskolára vonatkoztatva kell megadni.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010	na	na	na	na
	2011	na	na	na	na
	2012	na	na	na	na
Tartós nevelésbe vétel	2010	na	na	na	na
	2011	na	na	na	na
	2012	na	na	na	na
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	na	na	na	na
	2011	na	na	na	na
	2012	na	na	na	na
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	na	na	na	na
	2011	na	na	na	na
	2012	na	na	na	na
	2011	na	na	na	na
	2012	na	na	na	na

Forrás: Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2007	7	na
2008	7	na
2009	7	na
2010	7	na
2011	7	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.1 számú táblázat – Védőnői állások száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2007	4területi+2 iskolavédőnő	166
2008	4területi+2 iskolavédőnő	165
2009	4területi+2 iskolavédőnő	162
2010	4területi+2 iskolavédőnő	156
2011	4területi+2 iskolavédőnő	155

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

3.2 számú táblázat – Védőnői állások elhelyezkedése

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2007	0	50 153	11 029	na
2008	0	65 077	10 878	na
2009	0	73 866	11 086	na
2010	0	70 496	10 410	na
2011	0	71 139	10 149	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a háziorvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2007	0	0	0	0
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettárssal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja, aki család gondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2007	0	0	0
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor

a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

A családi napközit felmérő elemzésekor nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	7	
Hány településről járnak be a gyermekek	23	
Óvodai férőhelyek száma	445	
Óvodai csoportok száma	19	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.-17.	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	38	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	38	2
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	19	2
Kisegítő személyzet	4	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni.

Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni.

Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni.

A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, a helyhiány miatt elutasított gyermekek szociális háttérét is jelölje a szélső oszlopban. (HH/HHH)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2007	na	19	445	7	392	0
2008	na	19	445	7	364	0
2009	na	19	445	7	381	0
2010	na	19	445	7	411	0
2011	na	19	445	7	419	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	56	45	51	38	5	195
Más településről bejáró gyermekek létszáma	13	9	11	6	3	42
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	28	11	24	14	4	81
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	14	6	10	10	1	41
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	43	52	27	41	1	224
Más településről bejáró gyermekek létszáma	7	6	7	0	0	24
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	2	1	1	0	21
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	44	42	38	28	1	148
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	28	19	18	15	0	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport1	15	0	5	6	0	5
Csoport 2	9	0	5	5	0	5
Csoport 3	8	0	4	4	0	5
Csoport 4	5	0	4	4	0	4
Csoport 5	12	0	5	6	0	5
Csoport 6	11	0	6	6	0	6
Csoport 7	14	0	5	6	0	5
Csoport 8	7	0	4	4	0	4
Összesen	81	0	38	41	0	38
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	5	0	1	1	0	1
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda						
Csoport1	86	4	46	44	4	41
Csoport 2	53	4	21	27	4	17
Csoport 3	3	0	2	2	0	2
Összesen	142	8	69	73	8	60
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	1	0	1	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	na	na	na	250	104	42	50	20
Körzet 2	na	na	na	50	34	68	22	44
Körzet 3	na	na	na	49	32	65	5	10
Körzet 4	na	na	na	35	26	74	15	43
Körzet 5	na	na	na	17	16	94	11	65
Körzet 6	na	na	na	18	17	94	11	61
Összesen	na	na	na	419	229	55	114	27

Forrás: Önkormányzati adatok

Ha a településen több óvoda működik, akkor a felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a településen egyenletes legyen.

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a összlétszámához viszonyítva	hhh arány a összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1	25	15	60	6	24	7,6	3	0	0
Csoport 2	25	9	36	5	20	4,6	2,5	0	0
Csoport 3	23	8	34	4	17	4,1	2	1	1
Csoport 4	25	5	20	4	16	2,5	2	1	4
Csoport 5	24	12	50	6	25	6	3	0	0
Csoport 6	23	11	47	6	26	5,6	3	0	0
Csoport 7	25	14	56	6	24	7	3	0	0
Csoport 8	25	7	28	4	16	3,5	2	0	0
Összesen	195	81	41	41	21	41	21	2	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	5	3	0	1	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda vagy telephely: Kikötet									
Csoport1	23	7	30	3	13	12	5,4	0	0
Csoport 2	10	7	70	4	40	12	7,2	0	0
Csoport 3	22	9	40	2	9	16	3,6	0	0
Összesen	55	23	41	9	16	41	16	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda vagy telephely Aranyablak Óvoda									
Csoport1	25	14	56	7	28	28	14	0	0

Csoport 2	25	20	80	15	60	40	30	0	0
Összesen	50	34	68	22	44	68	44	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményvel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda vagy telephely Tündérvár Óvoda									
Csoport 1	24	18	75	4	16	36,7	8	0	0
Csoport 2	25	14	56	1	4	28,5	2	0	0
Összesen	49	32	44	5	10	44	10	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményvel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda vagy telephely Vadvirág Óvoda									
Csoport 1	21	14	66	8	38	40	22,8	0	0
Csoport 2	14	12	85	7	50	34	20	0	0
Összesen	35	26	74	15	43	74	43	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményvel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tagóvoda vagy telephely Napsugár Óvoda	17	16	94	11	64	94	64	0	0
Csoport 1	17	16	94	11	64	94	64	0	0
Összesen	17	16	94	11	64	94	64	0	0
A csoportok létszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A csoportok létszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda vagy telephely Napsugár Óvoda									
Csoport 1	18	17	94	11	61	94	61	0	0
Összesen	18	17	94	11	61	94	61	0	0
A csoportok létszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A csoportok létszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	Általános iskola 1-4	Általános iskola 5-8	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	évfolyamon tanulók száma	évfolyamon tanulók száma		fő	%
	fő	fő	fő	fő	%
2009/2010	475	567	1042	457	43,9
2010/2011	449	452	901	431	47,8
2011/2012	538	505	1043	431	41,3
2012/2013	448	492	940	155	16,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatgyűjtés

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	
2009/2010	na	na	49	1	2	3	3
2010/2011	na	na	48	1	1	2	3
2011/2012	na	na	50	1	2	3	3
2012/2013	23	23	46	0	2	2	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatgyűjtés

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

	Létszám (fő)	A helyben élő összes gyerekekhez képest az arányuk
A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma	638	X
Más településről bejáró általános iskolások	412	52
Más településről bejáró hh gyerekek	221	28
Más településről bejáró hhh gyerekek	94	11
Más településre eljáró általános iskolások	na	na
Más településre eljáró hh gyerekek	na	na
Más településre eljáró hhh gyerekek	na	na
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek	361	56
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek	144	22

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	3 db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
	831	329	48	75	11	na	na
	147	90	61	33	22	na	na
	112	86	77	36	32	na	na
Összesen	940	505	54	144	15	na	na

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya a különböző intézményekben hasonló legyen. Vagyis ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24. §-a szerint. Amennyiben mód van rá a körzethatár rendelet hatálya alá nem tartozó egyéb egyházi vagy nem állami, nem önkormányzati általános iskolák adatait is adja meg.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	45	0
Szaktanítást végző tanárok száma	38	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Gyermekvédelmi felelős	3	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	1
Kisegítő személyzet	22	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	96/100%
2011/2012	103/99%
2012/2013	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagy mértékben vannak.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév	Telephely1 (szükség szerint, törőfőn vagy szűrőn be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezése	Létszám	Napközis / Iskolaotthon (1-2. évf. Ugornya 1- 4. évf.) Tanulószoza	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán- tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
	1. évfolyam A osztály		24	24	12	8	33%	3	13%	0	0%	0	2	0	na
	1. évfolyam B osztály		20	20	10	6	30%	2	10%	1	5%	1	1	0	na
	1. évfolyam C osztály		21	21	11	5	24%	1	5%	1	5%	1	0	0	na
	1. évfolyam D osztály		23	23	11	5	22%	1	4%	2	9%	2	2	0	na
	1. évfolyam Petőfi		23	24	7	11	48%	4	17%	0	0%	0	0	0	na
	1. évfolyam Vítka		19	19	6	8	42%	4	21%	0	0%	0	0	0	na
	2. évfolyam A osztály		21	21	9	5	24%	1	5%	1	5%	0	1	0	na
	2. évfolyam B osztály		21	21	10	5	24%	1	5%	0	0%	0	1	0	na
	2. évfolyam C osztály		23	23	11	4	17%	1	4%	0	0%	0	0	0	na
	2. évfolyam D osztály		21	21	9	4	19%		0%	0	0%	0	0	0	na
	2. évfolyam Petőfi		17	17	5	5	29%	3	18%	0	0%	0	0	0	na
	2. évfolyam Vítka		11	16	3	4	36%	6	55%	0	0%	0	0	0	na
	3. évfolyam A osztály		18	18	9	4	22%	1	6%	0	0%	0	0	0	na
	3. évfolyam B osztály		19	19	10	2	11%	1	5%	1	5%	0	1	0	na
	3. évfolyam C osztály		23	22	12	2	9%	1	4%	1	4%	0	0	0	na
	3. évfolyam Petőfi		19	19	8	6	32%	8	42%	0	0%	0	0	1	na
	3. évfolyam Vítka		16	15	3	11	69%	2	13%	0	0%	0	0	0	na
	4. évfolyam A osztály		19	19	9	6	32%		0%	1	5%	0	0	0	na

4. évfolyam B osztály	18	18	8	5	28%	1	6%	0	0%	0	0	0	0	na
4. évfolyam C osztály	21	21	11	4	19%		0%	0	0%	0	0	1	1	na
4. évfolyam D osztály	20	20	7	7	35%	2	10%	0	0%	0	0	0	0	na
4. évfolyam Petőfi	23	23	4	10	43%	2	9%	0	0%	0	0	0	0	na
4. évfolyam Viték	13	13	4	9	69%	1	8%	0	0%	0	0	0	0	na
5. évfolyam A osztály	26	12	13	6	23%	1	4%	0	0%	0	1	1	1	na
5. évfolyam B osztály	29	8	15	5	17%		0%	0	0%	0	0	0	0	na
5. évfolyam C osztály	26	9	13	4	15%	2	8%	0	0%	0	1	1	1	na
5. évfolyam D osztály	21	7	11	5	24%	1	5%	0	0%	0	0	0	0	na
5. évfolyam Petőfi	17	11	4	6	35%	4	24%	0	0%	0	0	0	0	na
5. évfolyam Viték	16	8	6	5	31%	2	13%	0	0%	0	1	0	0	na
6. évfolyam A osztály	23	6	14	12	52%	6	26%	0	0%	0	1	0	0	na
6. évfolyam B osztály	24	5	15	10	42%	3	13%	0	0%	0	0	0	0	na
6. évfolyam C osztály	26	4	14	6	23%	2	8%	1	4%	0	0	0	0	na
6. évfolyam D osztály	26	4	15	6	23%	1	4%	0	0%	0	2	1	1	na
6. évfolyam Petőfi	14	2	1	5	36%	7	50%	0	0%	0	2	0	0	na
6. évfolyam Viték	8	3	8	1	13%	7	88%	0	0%	0	0	0	0	na
7. évfolyam A osztály	25	2	9	16	64%	2	8%	1	4%	0	0	0	0	na
7. évfolyam B osztály	25	2	14	14	56%	1	4%	0	0%	0	1	0	0	na
7. évfolyam C osztály	27	5	13	14	52%	5	19%	0	0%	0	0	0	0	na
7. évfolyam Petőfi	18	10	2	6	33%	2	11%	0	0%	0	0	0	0	na
7. évfolyam Viték	15	9	9	9	60%	5	33%	0	0%	0	0	0	0	na
8. évfolyam A osztály	20	2	6	9	45%	7	35%	0	0%	0	0	0	0	na
8. évfolyam B osztály	23	1	9	10	43%		0%	0	0%	0	0	0	0	na
8. évfolyam C	21	1	6	6	29%	4	19%	0	0%	0	0	0	0	na

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013	
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	1463	1483	1404	1465	1465	na	1472	na	na
8. évfolyam	1554	1583	1600	1577	1520	na	1567	na	na
10. évfolyam	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Matematika									
6. évfolyam	1480	1498	1442	1486	1483	na	1489	na	na
8. évfolyam	1582	1622	1658	1601	1610	na	1612	na	na
10. évfolyam	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségit adó szakközépiskolába felvettek aránya stb).

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségig adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	46	na	37	2	na	na	na	na	na	na
2009/2010	36	na	54	5	na	na	na	na	na	na
2010/2011	64	na	32	4	na	na	na	na	na	na
2011/ 2012	58	na	27	4	24	6	na	na	na	na
országos átlag: 2011/2012	34,00%		35,00%		29,00%		2,00%			

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév 24. oldal. – kezdő évfolyamos tanulók. Ha az országos adatokhoz viszonyítva alacsony a hhh tanulók továbbtanulása (különös tekintettel az érettségig adó intézményekre), akkor szükséges vizsgálni az oktatási intézmények szolgáltatásának hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát. Ezek közül az egyik vizsgálandó terület, hogy működik-e a hhh tanulók képesség-kibontakoztatását támogató Integrációs Pedagógiai Rendszer.

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

	Évfolyamisméltók aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	3 %	0,1%	2%	0,7%	na	na
2009/2010	2,2%	0,2%	2,4%	1,1%	na	na
2010/2011	2,6%	0,4%	1,7%	0,7%	na	na
2011/2012	2,2%	0,6%	1,1%	0,4%	1	1
országos átlag 2011/2012	2,1%		0,8%		0,8%	

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév. 146. oldal. – általános iskola, és EMMI KIR STAT.

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	na	na	na	na	na	na	177	64
2009/2010	na	na	na	na	na	na	184	77
2010/2011	na	na	na	na	na	na	162	60
2011/2012	na	na	na	na	na	na	185	97

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatot a helyi, települési viszonyoknak megfelelően korrigálható vagy kiegészíthető a helyben működő és elérhető programoknak megfelelően.

A nők helyzete, esélyegyenlősége

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2007	3207	3297	2657	2888	550	409
2008	3112	3290	2595	2850	517	440
2009	3111	2658	2606	2257	505	401
2010	3099	3225	2568	2806	531	419
2011	2791	3184	2346	2817	445	367

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben	részvevők száma	részvevő nők száma
2008	na	na	na
2009	na	na	na
2010	na	na	na
2011	na	na	na
2012	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? (Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez?)

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

	Esetszám
2008	na
2009	na
2010	na
2011	na
2012	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A partnerek bevonásával történt esetfeltárások nem csak az esetek számát mutatják, hanem a különböző eseteket is leírják. Itt érdemes arra figyelni, hogy az egyes esetek milyen számossággal jelennek meg, illetve, hogy történtek-e az évek során megoldások.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	na	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy adott településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközisben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2007	7	353	50
2008	7	344	49
2009	7	323	46
2010	7	315	45
2011	7	308	44

Forrás: TeIR

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2007	4+2	320	166
2008	4+2	319	165
2009	4+2	312	162
2010	4+2	294	156
2011	4+2	290	155

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	na	52	na
2009	na	21	na
2010	na	14	na
2011	na	23	na
2012	na	14	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	na	na	na	na
2009	na	na	na	na
2010	na	na	na	na
2011	na	na	na	na
2012	na	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az

anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	10	3	na	na	na	na
2009	10	3	na	na	na	na
2010	10	3	na	na	na	na
2011	6	3	na	na	na	na
2012	6	3	na	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket gyűjti össze, melyek a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségéért tesznek, a nőkkel szembeni erőszak ellen lépnek fel, vagy bármilyen módon a nők esélyegyenlőségét állítják középpontba. Adatgyűjtéshez a helyi önkormányzaton kívül célszerű felkeresni a Kormányhivatal Munkaügyi Központját és civil szervezeteket.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.2.1. számú táblázat - Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2007	1091	1619	2710
2008	1076	1599	2675
2009	1055	1574	2629
2010	1054	1505	2559
2011	1042	1496	2538

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2.1. számú táblázat - Idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

A fenti táblák támpontot nyújtanak egy helyi adatgyűjtés előkészítéséhez, hiszen rendkívül részletes, a foglalkoztatás minden szegmensére kiterjedő adatokat, illetve gyűjtési kategóriákat tartalmaznak.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a településen	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Munkaügyi Központjánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	912	38	4	388	na	
2009	844	45	5	281	na	
2010	879	54	6	330	na	
2011	738	62	8	193	na	
2012	754	63	8	243	na	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3. számú táblázat - 64 év feletti lakosság és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2007	1153	26	2,3
2008	1161	24	2,1
2009	1183	23	1,9
2010	1186	18	1,5
2011	1198	20	1,7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	Időskorúak járadékában részesülők száma
2007	10
2008	10
2009	9
2010	7
2011	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	na	na	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év felettek, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) kérdőív segítségével fel lehet mérni, hogy az elmúlt években hány alkalommal látogattak meg különféle kulturális vagy sporteseményeket.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
		fő	%	fő	%
2008	na	na	na	na	na
2009	na	na	na	na	na
2010	na	na	na	na	na
2011	na	na	na	na	na
2012	na	na	na	na	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év felettek, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) egy kérdőív segítségével tud az adatgyűjtő tájékozódni arról, hogy milyen informatikai jártassággal rendelkezik a korosztály.

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	na
2009	na
2010	na
2011	na
2012	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számáról. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.)

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1. táblázat: Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásában részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2007	363	na
2008	343	na
2009	334	na
2010	312	na
2011	648	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.2. táblázat: Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2007	0	na	na
2008	42	na	na
2009	40	na	na
2010	49	na	na
2011	53	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint. Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	na	na	na
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	na	na	na
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		na	na	na
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		na	na	na
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével.

Ilyen adatokkal rendelkezik a Munkaügyi Központ, ahol a fogyatékos személyek kiválthatják az úgynevezett rehabilitációs kártyát. Adatot szolgáltat a helyi önkormányzat, a foglalkoztatást biztosító civil szervezet, egyházi fenntartású foglalkoztató intézmény. Gazdasági szereplők esetében támpont a rehabilitációs hozzájárulás csökkenése vagy kiváltása fogyatékos személyek foglalkoztatásával, a korábban említett rehabilitációs kártya éppen ezeknek a vállalkozói kedvezményeknek a jogosságát igazolja.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati			Egyházi			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	1	1	1	na	na	na	na	na	na
étkeztetés	1	1	1	na	1	1	na	na	na
házi segítségnyújtás	1	1	1	na	1	1	na	na	na
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	1	1	1	na	na	na	na	na	na
családsegítés	1	1	1	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	na	na	na	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	na	na	na	na	na	na	na	na	na
támogató szolgáltatás	na	na	na	na	na	na	2	2	2
nappali ellátás	na	na	na	na	na	na	1	1	1

Forrás: helyi adatgyűjtés,

A felsorolt szociális szolgáltatásokat ellátó intézmények és személyek éves munkájukról, esetforgalmukról beszámolót készítenek. Ezek a beszámolók tartalmazzák a szolgáltatást igénylő fogyatékosok számát. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni. Az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó osztálya, munkatársa révén a munkabeszámolók hozzáférhetőek.

A „közösségi ellátás szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek részére” cellákba értelemszerűen csak az ellátott fogyatékos személyek számát szükséges megadni. Előfordul, hogy a fogyatékos személy aktuális vagy krónikus állapota szükségessé ezeket a közösségi ellátási formákat.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	na
Aktív korúak ellátása	na
Rendszeres szociális segély	na
Lakásfenntartási támogatás	na
Ápolási díj	na
Temetési segély	na
Átmeneti segély	na
	na
Természetbeni ellátás:	na
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	na
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	na
Adósságkezelési szolgáltatás	na
Energia felhasználási támogatás	na
	na
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	na
	na
Fogyatékosági támogatás	na
Rokkantsági járadék	na
Személygépkocsi átalakítási támogatás	na
Közlekedési kedvezmény Személygépkocsi szerzési kedvezmény	na
Parkolási igazolvány	na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MÁK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.

Javaslat: Reprezentatív kérdőíves felmérés az érintettek körében, hogy milyen ellátásokat vesznek igénybe. Érdekes lehet az a kérdés is, hogy ismerik-e egyáltalán a lehetőségeiket.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelynelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelynelvről és a magyar jelyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelynelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelynelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- t- ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
oktatási intézmé- nyek	alapfok	1	na	na	na	na	na	na	na	na
	középfok	1	na	na	na	na	na	na	na	na
	felsőfok	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Egész- ségügyi intézmé- nyek	fekvőbeteg ellátás	2	na	na	na	na	na	na	na	na
	járó beteg szakellátás	na	na	na	na	na	na	na	na	na
	alapellátás	na	na	na	na	na	na	na	na	na
kulturális, művelődési intézmények		na	na	na	na	na	na	na	na	na
önkormányzati, közigazgatási intézmény		1	na	na	na	na	na	na	na	na
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		na	na	na	na	na	na	na	na	na
szociális ellátást nyújtó intézmények		na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (igen/nem válasszal).

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatónál

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- t-ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

A munkahelyek akadálymentesítettségéről alig lehetséges az adatgyűjtés, mivel a többsége vállalkozás formában működik.

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem-es válasszal). Foglalkoztatónként külön sorokat szükséges nyitni.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- t-ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Helyi és távolsági tömegközlekedés	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Buszpályaudvar, buszvárók	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Vasútállomás	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
ápolást, gondozást nyújtó intézmény	na	na	na
rehabilitációs intézmény	na	na	na
lakóotthon	na	na	na
támogatott lakhatás*	na	na	na
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.

Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

*A támogatott lakhatást 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot teszi lehetővé, 2012. január 1-sejétől kezdődően. Az eddigi bentlakásos intézményeket felváltó önálló lakóotthonba való kitagolás, lehetővé teszi a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválását. A korábbi komplex ellátás a jövőben két önálló szolgáltatásban valósul meg, a lakhatást és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásra.

Aktuális jogszabály:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat

**Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének
114/2013.(VI. 26.) önkormányzati határozata**

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

A Képviselő-testület:

megtárgyalta és változatlan formában elfogadja a 2013-2018. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot az előterjesztéshez mellékelt 138 oldal tartalommal.

A határozatot kapják:

- 1) Polgármester (helyben),
- 2) Jegyző (helyben),
- 3) TKKI (székhelyén),
- 4) Önkormányzati Osztály Vezetője (helyben),
- 5) Pénzügyi Osztály Vezetője (helyben),
- 6) HEP –et készítő köztisztviselők (helyben)

Vásárosnamény, 2013. június 26.

Filep Sándor
polgármester

dr. Szilágyi Péter
jegyző

